

ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Α.: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Α.1: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ:

Άρθρο 36 του κ.ν. 2190/1920:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 4ον

Ελεγκταί και δικαιώματα μειοψηφίας

1. Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις ανωνύμων εταιρειών που υπερβαίνουν τα δύο από τα τρία αριθμητικά όρια των κριτηρίων της παραγράφου 6 του άρθρου 42α, ελέγχονται από έναν τουλάχιστον ορκωτό ελεγκτή - λογιστή, σύμφωνα με τις διατάξεις της σχετικής περί ορκωτών ελεγκτών - λογιστών νομοθεσίας. Οι διατάξεις των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 42α εφαρμόζονται αναλόγως. Σε κάθε περίπτωση, το καταστατικό εταιρείας που ιδρύεται με κεφάλαιο τουλάχιστον τρία εκατομμύρια (3.000.000) ευρώ πρέπει να προβλέπει ότι οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της πρώτης εταιρικής χρήσης ελέγχονται από ορκωτό ελεγκτή - λογιστή.
2. Ο έλεγχος κατά την προηγούμενη παράγραφο αποτελεί προϋπόθεση του κύρους της έγκρισης των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων από τη γενική συνέλευση.
3. Οι ορκωτοί ελεγκτές - λογιστές διορίζονται από την τακτική γενική συνέλευση, που λαμβάνει χώρα κατά τη διάρκεια της ελεγχόμενης χρήσης, σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία. Το καταστατικό ή έκτακτη γενική συνέλευση, που συγκαλείται εντός τριμήνου από τη σύσταση της εταιρείας, μπορεί να ορίζει ορκωτούς ελεγκτές - λογιστές για την πρώτη εταιρική χρήση. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου ευθύνονται έναντι της εταιρείας για την παράλειψη διορισμού ορκωτών ελεγκτών - λογιστών, σύμφωνα με τα παραπάνω, αν δεν συγκάλεσαν εγκαίρως την τακτική γενική συνέλευση ή, στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου, έκτακτη γενική συνέλευση, με θέμα ημερήσιας διάταξης το διορισμό ορκωτών ελεγκτών - λογιστών. Για την παράλειψη του προηγούμενου εδαφίου τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου ευθύνονται και κατά τις διατάξεις του άρθρου 57. Σε κάθε περίπτωση, ο διορισμός ορκωτών ελεγκτών - λογιστών από μεταγενέστερη γενική συνέλευση δεν επηρεάζει το κύρος του διορισμού τους. Οι ελεγκτές του παρόντος άρθρου μπορούν να επαναδιορίζονται, όχι όμως για περισσότερες από πέντε (5) συνεχόμενες εταιρικές χρήσεις. Μεταγενέστερος επαναδιορισμός δεν επιτρέπεται να λάβει χώρα, αν δεν έχουν παρέλθει δύο (2) πλήρεις χρήσεις.
4. Η αμοιβή των ορκωτών ελεγκτών - λογιστών, που διορίζονται για τη διενέργεια του τακτικού ελέγχου, καθορίζεται με βάση τις εκάστοτε ισχύουσες σχετικές διατάξεις περί ορκωτών ελεγκτών - λογιστών. Ο διορισμός των ορκωτών ελεγκτών - λογιστών γνωστοποιείται σε αυτούς από την εταιρεία. Οι ορκωτοί ελεγκτές - λογιστές θεωρούνται ότι αποδέχθηκαν το διορισμό τους, εφόσον δεν τον αποποιηθούν εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών.»

Άρθρο 36Α του κ.ν. 2190/1920:

« 1. Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις ανωνύμων εταιρειών που έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών πάνω από ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ και δεν υπερβαίνουν τα δύο από τα τρία αριθμητικά όρια των κριτηρίων της παραγράφου 6 του άρθρου 42α, ελέγχονται από δύο τουλάχιστον ελεγκτές της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου ή από έναν ορκωτό ελεγκτή - λογιστή. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ύψος του ετήσιου κύκλου εργασιών της παρούσας παραγράφου.

2. Ανώνυμες εταιρείες που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της προηγούμενης παραγράφου μπορούν να προβλέπουν στο καταστατικό τους ή, εάν δεν προβλέπεται σε αυτό, να αποφασίζουν δια της γενικής συνέλευσης, την υποβολή των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων σε έλεγχο είτε από τους ελεγκτές της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου είτε από ορκωτό ελεγκτή - λογιστή. Η πρόβλεψη του καταστατικού ή η απόφαση της γενικής συνέλευσης πρέπει να αφορά διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) εταιρικών χρήσεων.

3. Στην περίπτωση των παραγράφων 1 και 2, αν δεν έχει προβλεφθεί ο διορισμός ορκωτού ελεγκτή - λογιστή, ο έλεγχος διενεργείται από ελεγκτές πτυχιούχους ανωτάτων σχολών, που είναι μέλη του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Ο.Ε.Ε.) και κάτοχοι άδειας επαγγέλματος Λογιστή - Φοροτεχνικού Α' τάξεως του ν. 2515/1997 (ΦΕΚ 154 Α'). Οι ελεγκτές αυτοί μαζί με τους αναπληρωτές τους, ορίζονται με απόφαση της γενικής συνέλευσης με την οποία καθορίζεται και η αμοιβή τους. Ποσοστό της αμοιβής των ελεγκτών παρακρατείται και αποδίδεται στο Ο.Ε.Ε.. Το ελάχιστο όριο της αμοιβής των ελεγκτών, καθώς και το ποσοστό της παρακράτησης και η διαδικασία απόδοσης του στο Ο.Ε.Ε. καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, ύστερα από γνώμη της Κεντρικής Διοίκησης του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος. Οι ελεγκτές της παρούσας παραγράφου μπορούν να επαναδιορίζονται, όχι όμως για περισσότερες από πέντε (5) συνεχόμενες εταιρικές χρήσεις. Μεταγενέστερος επαναδιορισμός δεν επιτρέπεται να λάβει χώρα, αν δεν έχουν παρέλθει δύο (2) πλήρεις χρήσεις. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης μπορεί να καθορίζεται το έργο, η μέθοδος και η διαδικασία ελέγχου που διεξάγεται από ελεγκτές της παρούσας παραγράφου, το ύψος της αμοιβής τους, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα και σχετική λεπτομέρεια.

4. Ο υποχρεωτικός ή προαιρετικός έλεγχος κατά τις παραγράφους 1 και 2 αποτελεί προϋπόθεση του κύρους της έγκρισης των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων από τη γενική συνέλευση. Οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 36 εφαρμόζονται και στην περίπτωση των ελεγκτών του παρόντος άρθρου.»

Άρθρο 37 του κ.ν. 2190/1920:

«1. Οι ελεγκταί οφείλουν κατά την διάρκεια της χρήσεως να παρακολουθήσουν την λογιστική και διαχειριστική κατάσταση της εταιρείας δικαιούμενοι να λαβώσουν γνώση οιασδήποτε βιβλίου, λογαριασμού ή εγγράφου περιλαμβανομένων και των πρακτικών της Γενικής Συνελεύσεως και του Διοικητικού Συμβουλίου. Υποχρεούνται όπως προβαίνωσιν εις πάσαν αναγκαίαν υπόδειξιν προς το Διοικητικόν Συμβούλιον, εν περιπτώσει δε παραβάσεως των διατάξεων του Νόμου ή του καταστατικού αναφέρωνται εις τον ασκούντα την εποπτείαν Υπουργόν του Εμπορίου. Μετά την λήξιν της χρήσεως υποχρεούνται να ελέγξωσι τον Ισολογισμόν και τον λογαριασμόν αποτελεσμάτων χρήσεως υποβάλλοντες προς την τακτικήν γενικήν συνέλευσιν έκθεσιν περί του πορίσματος του ελέγχου αυτών. Εκ της εκθέσεως ταύτης δέον προκύπτει σαφώς, μετ' έλεγχον της ακριβείας και νομιμότητος των εγγραφών εις τα βιβλία της επιχειρήσεως, εάν ο Ισολογισμός απεικονίζει την οικονομικήν κατάστασιν της επιχειρήσεως κατά την ημερομηνίαν της λήξεως της ελεγχθείσης χρήσεως, ο δε λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσεως τα

προκύψαντα κατ' αυτήν αποτελέσματα. Ειδικότερον, η έκθεσις των ελεγκτών οφείλει να αναφέρει α) εάν παρεσχέθησαν εις αυτούς αι πληροφορίες, ων είχον ανάγκην προς εκτέλεσιν του έργου των, β) εάν έλαβον γνώσιν πλήρους απολογισμού των εργασιών των υποκαταστημάτων, εφ' όσον υπάρχουν τοιαύτα, γ) εάν προκειμένου περί βιομηχανικής εταιρείας τηρήται κανονικός λογαριασμός κόστους παραγωγής και δ) εάν επήλθε τροποποίησις εις την μέθοδον της απογραφής εν σχέσει προς την προηγουμένην χρήσιν.

2. Οι ελεγκταί οφείλουσι να παρίστανται εν τη Γενική Συνελεύσει και να παρέχωσι πάσαν πληροφορίαν, σχετικήν προς τον παρ' αυτών ενεργηθέντα έλεγχον.

3. Οι ελεγκταί ευθύνονται κατά την ενάσκησιν των καθηκόντων των διά παν πταίσμα, υποχρεούμενοι εις αποζημίωσιν της εταιρείας. Η εκ του παρόντος ευθύνη δεν δύναται να αποκλεισθή ή τροποποιηθή. Η αξίωσις της εταιρείας παραγράφεται μετά διετίαν.

4. Δεν μπορούν να ορισθούν ελεγκτές εταιρείας, πρόσωπα από τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 10 του παρόντος, υπάλληλοι της εταιρείας ή εξηρητημένης προς αυτήν εταιρείας, δημόσιοι υπάλληλοι, υπάλληλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, τραπεζών και επιχειρήσεων κοινής ωφελείας.

5. Η έκθεσις των ελεγκτών περιλαμβάνει οπωσδήποτε τα ακόλουθα: α) Εισαγωγή, στην οποία προσδιορίζονται οι ετήσιοι λογαριασμοί που αποτελούν αντικείμενο του νόμιμου ελέγχου, καθώς και το συγκεκριμένο πλαίσιο χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που εφαρμόσθηκε κατά την κατάρτισή τους. β) Περιγραφή του εύρους του νόμιμου ελέγχου, στην οποία αναφέρονται και τα ελεγκτικά πρότυπα, βάσει των οποίων διενεργήθηκε ο νόμιμος έλεγχος. γ) Ελεγκτική γνώμη, στην οποία οι ελεγκτές εκφράζουν τη γνώμη τους με σαφήνεια, για το κατά πόσον οι ετήσιοι λογαριασμοί παρέχουν πιστή και πραγματική εικόνα σύμφωνα με το αντίστοιχο πλαίσιο χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και για το κατά πόσον οι ετήσιοι λογαριασμοί πληρούν τα όσα προβλέπει ο νόμος. Η ελεγκτική γνώμη μπορεί να εκδίδεται με ή χωρίς επιφυλάξεις, να είναι αντίθετη ή, σε περίπτωση που οι ελεγκτές αδυνατούν να εκφράσουν γνώμη, να λαμβάνει τη μορφή άρνησης γνώμης. δ) Παραπομπή σε θέματα, στα οποία οι ελεγκτές επιθυμούν να επιστήσουν την προσοχή χωρίς να διατυπώσουν επιφυλάξεις στην ελεγκτική γνώμη. ε) Ελεγκτική γνώμη σχετικά με το κατά πόσον η ετήσια έκθεσις διαχείρισης του διοικητικού συμβουλίου αντιστοιχεί με τους ετήσιους λογαριασμούς του ίδιου οικονομικού έτους. Η έκθεσις υπογράφεται και χρονολογείται από τους ελεγκτές.»

Άρθρο 37Α του κ.ν. 2190/1920:

«Ανώνυμοι εταιρείαι προσλαμβάνουσι τους κατά τα άρθρα 36 και επ. του παρόντος ελεγκτάς αυτών εξ ορκωτών λογιστών απολαύουσι των κατωτέρω πλεονεκτημάτων:

α) Επί των εταιρειών τούτων δικαίωμα όπως ζητήσωσι τον έλεγχον κατά το άρθρον 39α παρ.1 εν συνδυασμώ προς το άρθρον 40 εδαφ. α' του παρόντος έχουσι μέτοχοι αντιπροσωπεύοντες τουλάχιστον το 1/10 του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου.

β) Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δύναται να ζητήση τον άνω έλεγχον δι' αποφάσεως αυτής λαμβανομένης ουχί δια της πλειοψηφίας αυτής, ως εν άρθρω 40 εδαφ. β', αλλά δια πλειοψηφίας των 3/4 των μελών αυτής.

γ) Ο Υπουργός του Εμπορίου δικαιούται να ζητήση τον αυτόν ως άνω έλεγχον, αλλά μετά γνώμην της Επιτροπής Ανωνύμων Εταιρειών.»

Άρθρο 38 του κ.ν. 2190/1920:

«1. Οι ελεγκταί δικαιούνται δι' αιτήσεως αυτών προς τον Πρόεδρον του Διοικητικού Συμβουλίου να ζητήσωσι την σύγκλησιν εκτάκτου γενικής συνελεύσεως.

2. Η Συνέλευσις αὐτή συγκαλείται υποχρεωτικῶς ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς αἰτήσεως πρὸς τὸν Πρόεδρον αὐτοῦ, ἔχει δε ὡς ἀντικείμενον ἡμερησίας διατάξεως τὸ ἐν τῇ αἰτήσῃ περιεχόμενον.»

Άρθρο 42Α παρ. 6 του κ.ν. 2190/1920:

«6. Κάθε εταιρεία, ἡ ὁποία, κατὰ τὴν ἡμερομηνία κλεισίματος τοῦ, πρώτου μετὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος αὐτοῦ τοῦ νόμου ἰσολογισμοῦ τῆς, δὲν υπερβαίνει τὰ ἀριθμητικὰ ὅρια τῶν δύο ἀπὸ τὰ παρακάτω τρία κριτήρια: α) σύνολο ἰσολογισμοῦ δύο ἑκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες (2.500.000) ευρώ, β) καθαρὸς κύκλος εργασιῶν πέντε ἑκατομμύρια (5.000.000) ευρώ, γ) μέσος ὅρος προσωπικοῦ ποῦ ἀπασχολήθηκε κατὰ τὴ διάρκεια τῆς χρήσης 50 άτομα, καὶ ἐφόσον δὲν ἐφαρμόζει τὰ Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα τοῦ Κανονισμοῦ 1606/2002 τῆς Ευρωπαϊκῆς Ἐνώσεως, δύναται νὰ μὴν ἐκλέγει ἐλεγκτὲς ἀπὸ τοὺς νόμιμους ἐλεγκτὲς τοῦ ν. 3693/2008. Ὅταν ἡ εταιρεία παύει νὰ υπερβαίνει τὰ ἀριθμητικὰ ὅρια τῆς παρούσας παραγράφου γιὰ δύο συνεχόμενες χρήσεις, ἐνῶ τὰ υπερέβαινε, ἡ εὐχέρεια παρέχεται ἀπὸ τὴν χρήση ποῦ ἐπέεται τῶν δύο ἐν λόγῳ χρήσεων. Ὅταν ἡ εταιρεία υπερβαίνει τὰ ἀριθμητικὰ ὅρια τῆς παρούσας παραγράφου γιὰ δύο συνεχόμενες χρήσεις, ἐνῶ δὲν τὰ υπερέβαινε, ἡ ἀρση τῆς εὐχέρειας ἐνεργοποιεῖται ἀπὸ τὴν χρήση ποῦ ἐπέεται τῶν δύο ἐν λόγῳ χρήσεων.»

Άρθρο 43Α παρ. 4 του κ.ν. 2190/1920:

«4. Ἡ ἐκθεση τῶν ἐλεγκτῶν, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς πληροφορίες ποῦ ὀρίζονται στὴν παρ. 1 τοῦ ἀρθροῦ 37, οφείλει ἐπίσης νὰ ἀναφέρει: α) Ἀν τὸ προσάρτημα περιλαμβάνει τὶς πληροφορίες τῆς παραπάνω παραγράφου 1 ἢ 2, καθὼς καὶ ἂν ἔχει συνταχθεῖ δήλωση εταιρικῆς διακυβέρνησης καὶ παρέχονται τὰ πληροφοριακὰ στοιχεῖα ποῦ ὀρίζονται στὴν περίπτωση δ' τῆς παραγράφου 3, καὶ β. Ἀν ἐγίνε ἐπαλήθευση τῆς συμφωνίας ποῦ ἀναφέρεται στὴν περὶπτ. γ τῆς προηγούμενης παραγρ. 3.»

Άρθρο 108 του κ.ν. 2190/1920:

«1. Οἱ ἐνοποιημένοι λογαριασμοὶ τῶν εταιρειῶν ἐλέγχονται ἀπὸ ἓνα ἢ περισσότερα πρόσωπα, στα ὁποία, τὸ κράτος - μέλος, τὸ δίκαιο τοῦ ὁποίου διέπει τὴ μητρικὴ ἐπιχείρηση, ἔχει χορηγήσει ἀδεία διεξαγωγῆς νόμιμων ἐλέγχων βάσει τῆς ὄγδοης ὁδηγίας 84/253/ΕΟΚ τοῦ Συμβουλίου, τῆς 10ης Ἀπριλίου 1984, γιὰ τὴ χορήγηση ἀδείας στους υπεύθυνους γιὰ τὸ νόμιμο ἐλεγχὸ τῶν λογιστικῶν ἐγγράφων (ΕΕ L126/12.5.1984).

Ὁ υπεύθυνος ἢ οἱ υπεύθυνοι γιὰ τὸν ἐλεγχὸ τῶν ἐνοποιημένων λογαριασμῶν (εφεξῆς: «νόμιμοι ἐλεγκτὲς»), πρέπει, ἐπίσης, νὰ ἐκφράζουν τὴ γνώμη τους γιὰ τὸ κατὰ πόσον ἡ ἐνοποιημένη ἐτήσια ἐκθεση ἀντιστοιχεῖ στους ἐνοποιημένους λογαριασμούς τοῦ ἰδίου οικονομικοῦ ἐτους. Γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτόν, ἡ ἐνοποιημένη ἐκθεση διαχείρισης τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου πρέπει νὰ τίθεται ὑπόψη τοῦ ἢ τῶν ἐλεγκτῶν αὐτῶν, τουλάχιστον 30 ἡμέρες πρὶν ἀπὸ τὴν υποβολή τῆς ἐν δημοσιότητα σύμφωνα με τὶς

διατάξεις του άρθρου 109.

2. Η έκθεση των νόμιμων ελεγκτών περιλαμβάνει οπωσδήποτε τα ακόλουθα:

α) εισαγωγή, στην οποία προσδιορίζονται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί που αποτελούν αντικείμενο του νόμιμου ελέγχου, καθώς και το συγκεκριμένο πλαίσιο χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που εφαρμόστηκε κατά την κατάρτιση τους,

β) περιγραφή του εύρους του νόμιμου ελέγχου, στην οποία αναφέρονται και τα ελεγκτικά πρότυπα βάσει των οποίων διενεργήθηκε ο νόμιμος έλεγχος,

γ) ελεγκτική γνώμη, στην οποία οι νόμιμοι ελεγκτές εκφράζουν, με σαφήνεια γνώμη, για το κατά πόσον οι ενοποιημένοι λογαριασμοί παρέχουν πιστή και πραγματική εικόνα, σύμφωνα με το αντίστοιχο πλαίσιο χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και για το κατά πόσον οι ενοποιημένοι λογαριασμοί πληρούν τις απαιτήσεις του νόμου. Η ελεγκτική γνώμη μπορεί να εκδίδεται με ή χωρίς επιφυλάξεις, να είναι αντίθετη ή, σε περίπτωση που οι νόμιμοι ελεγκτές αδυνατούν να εκφράσουν γνώμη, να λαμβάνει τη μορφή άρνησης γνώμης,

δ) παραπομπή σε θέματα στα οποία οι νόμιμοι ελεγκτές επιθυμούν να επιστήσουν την προσοχή χωρίς να διατυπώσουν επιφυλάξεις στην ελεγκτική γνώμη τους,

ε) ελεγκτική γνώμη σχετικά με το κατά πόσον η ετήσια έκθεση διαχείρισης του διοικητικού συμβουλίου αντιστοιχεί στους ενοποιημένους λογαριασμούς του ίδιου οικονομικού έτους.

3. Η έκθεση υπογράφεται και χρονολογείται από τους νόμιμους ελεγκτές.

4. Σε περίπτωση που οι ετήσιοι λογαριασμοί της μητρικής επιχείρησης επισυνάπτονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς, η έκθεση των νόμιμων ελεγκτών, που απαιτείται κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, μπορεί να συνδυάζεται με οποιαδήποτε άλλη έκθεση των νόμιμων ελεγκτών, σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της μητρικής επιχείρησης που απαιτείται βάσει του άρθρου 37.»

Άρθρο 23 του ν. 3190/1955 (Α' 91):

«1. Με την επιφύλαξη της παρακάτω παραγράφου 2 για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 36 και 37 καθώς και της παρ. 4 του άρθρου 43α του Κωδ. Ν. 2190/1920 "περί Ανωνύμων Εταιρειών", όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν. Οι ελεγκτές ορίζονται από τη Συνέλευση των εταίρων και ο διορισμός τους υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 8.

2. Οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης που δεν υπερβαίνουν κατά την ημέρα κλεισίματος του ισολογισμού τους, τα αριθμητικά όρια των δύο από τα τρία κριτήρια της παρ. 6 του άρθρου 42α του Κωδ. Ν. 2190/1920, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, απαλλάσσονται από την υποχρέωση ελέγχου των οικονομικών καταστάσεών τους, η οποία προβλέπεται από την προηγούμενη παρ. 1. Οι διατάξεις των παρ. 7 και 8 του άρθρου 42α του Κωδ. Ν. 2190/1920, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, εφαρμόζονται αναλόγως.

3. Οι διαχειριστές των Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης που απαλλάσσονται από την υποχρέωση ελέγχου των οικονομικών καταστάσεών τους σύμφωνα με την προηγούμενη παρ. 2, στην περίπτωση που παραβαίνουν τις διατάξεις του άρθρου 22 τιμωρούνται με τις ποινές του άρθρου 458 του Ποινικού Κώδικα.»

Άρθρο 99 του ν. 4072/2012 (Α' 86):

«1. Για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων των ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 36, 36α, 37 και 38, καθώς και της παρ. 4 του άρθρου 43α του κ.ν. 2190/1920. Οι ελεγκτές ορίζονται από τους εταίρους και ο διορισμός τους καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ.

2. Ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες που κατά το κλείσιμο του ισολογισμού δεν υπερβαίνουν τα όρια των δύο από τα τρία κριτήρια του άρθρου 42α παρ. 6 του κ.ν. 2190/1920, απαλλάσσονται από την υποχρέωση ελέγχου των οικονομικών καταστάσεών τους από ορκωτούς ελεγκτές λογιστές. Εφαρμόζονται αναλόγως οι παράγραφοι 7 και 8 του πιο πάνω άρθρου 42α.»

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Α.2: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν.Δ. 49/1968 (Α' 294):

Άρθρο 2 παρ. 3 υποπαρ. 2 και επ. του ν.δ. 49/1968 (Α' 294), όπως ισχύει:

«3. β) Κατά τη χορήγηση καταβάλλεται εφάπαξ εισφορά υπέρ του Δημοσίου, που καθορίζεται:

αα) Για φορτηγά αυτοκίνητα με κλειστό αμάξωμα σε δραχμές εκατόν σαράντα χιλιάδες (140.000), προσαυξανόμενες κατά δεκαέξι (16) δραχμές ανά χιλιόγραμμο για το πέραν των 4.000 χιλιογράμμων μικτό βάρος.

ββ) Για φορτηγά αυτοκίνητα με ανοικτό αμάξωμα σε δραχμές ογδόντα χιλιάδες (80.000), προσαυξανόμενες κατά δεκαέξι (16) δραχμές ανά χιλιόγραμμο για το πέραν των 4.000 χιλιογράμμων μικτό βάρος.

Τα παραπάνω ποσά αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφασή των Υπουργών Οικονομικών και Μεταφορών και Επικοινωνιών.

γ) Οι άδειες κυκλοφορίας Φ.Ι.Χ. αυτοκινήτων είναι οριστικές και χορηγούνται εφόσον διαπιστώνεται η λειτουργία της επιχείρησης ή η άσκηση του επαγγέλματος του αιτούντος (φυσικού ή νομικού προσώπου ή κοινοπραξίας) και ο αιτών έχει πραγματοποιήσει ακαθάριστα έσοδα ύψους ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών, τουλάχιστον, για κάθε τόνο μικτού βάρους του φορτηγού αυτοκινήτου, εντός οποιουδήποτε χρονικού διαστήματος κατά το τελευταίο δωδεκάμηνο πριν από την υποβολή της σχετικής αίτησης.

δ) Επιχειρήσεις που ανήκουν σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή κοινοπραξίες και έχουν λειτουργήσει εντός του τελευταίου δωδεκαμήνου πριν από την υποβολή της σχετικής αίτησης για χορήγηση Φ.Ι.Χ. αυτοκινήτου, θεωρούνται ως νεοσύστατες. Αν οι επιχειρήσεις αυτές έχουν πραγματοποιήσει εντός του παραπάνω χρονικού διαστήματος ακαθάριστα έσοδα ύψους τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δρχ. ανά τόνο μικτού βάρους, τότε εμπίπτουν στις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου γ'.

Αν όμως δεν έχουν πραγματοποιήσει αυτό το ύψος ακαθάριστων εσόδων, δύνανται να λάβουν προσωρινές άδειες κυκλοφορίας Φ.Ι.Χ. αυτοκινήτων μικτού βάρους άνω των 4.000 χιλιογράμμων, οι οποίες έχουν διάρκεια ισχύος ενός (1) έτους από την ημερομηνία έκδοσής τους. Η χορήγηση επιτρέπεται στην περίπτωση αυτή, εφόσον οι αιτούντες (φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή κοινοπραξία) έχουν πραγματοποιήσει ακαθάριστα έσοδα ύψους, για κάθε τόνο μικτού βάρους του φορτηγού αυτοκινήτου, τετρακοσίων χιλιάδων (400.000) δραχμών, τουλάχιστον, εντός οποιουδήποτε χρονικού διαστήματος. Το χρονικό αυτό διάστημα δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από δώδεκα (12) μήνες από την υποβολή της σχετικής αίτησης. Οι προσωρινές αυτές άδειες κυκλοφορίας μετατρέπονται σε οριστικές εντός του πρώτου διμήνου μετά τη λήξη τους, εφόσον δεν διακόπηκε η άσκηση της επιχείρησης ή του επαγγέλματος των αιτούντων και εφόσον οι ίδιοι αιτούντες (φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή κοινοπραξίες) έχουν πραγματοποιήσει, εντός οποιουδήποτε χρονικού διαστήματος που ισχύει η προσωρινή άδεια κυκλοφορίας, ακαθάριστα έσοδα ύψους ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δρχ. για κάθε τόνο μικτού βάρους.

ε) Όταν παρέλθει δίμηνο από τη λήξη των προσωρινών αδειών κυκλοφορίας του προηγούμενου εδαφίου δ' είναι δυνατή η μετατροπή τους σε οριστικές, ανεξάρτητα αν έχουν αφαιρεθεί λόγω λήξης της ισχύος τους, από τις αρμόδιες αρχές, εφόσον πληρούνται οι ίδιες προϋποθέσεις που απαιτούνται και στην περίπτωση της εμπρόθεσμης οριστικοποίησης του προηγούμενου εδαφίου δ' και επιπλέον καταβληθεί διοικητικό πρόστιμο, το ύψος του οποίου καθορίζεται ως εξής:

αα) Στις περιπτώσεις που η σχετική αίτηση υποβάλλεται μετά την παρέλευση εξαμήνου από τη λήξη της προσωρινής άδειας, στο ποσό του κατωτάτου ορίου του εκάστοτε διοικητικού προστίμου, κατά το άρθρο 4 του παρόντος νόμου και της Α2/26718/5543/93 (ΦΕΚ 131 Β') κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Μεταφορών και Επικοινωνιών, που έχει εκδοθεί κατ' εξουσιοδότησή του.

ββ) Στις περιπτώσεις που η σχετική αίτηση οριστικοποίησης υποβάλλεται και η καταβολή του προστίμου πραγματοποιείται εντός εξαμήνου από τη λήξη της προσωρινής άδειας, στο ήμισυ του ποσού του κατωτάτου ορίου του εκάστοτε διοικητικού προστίμου, κατά το άρθρο 4 του παρόντος νόμου και της Α2/26718/5543/93 (ΦΕΚ 131 Β') κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Μεταφορών και Επικοινωνιών, που έχει εκδοθεί κατ' εξουσιοδότησή του.

Σε περίπτωση, που δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του εδαφίου δ' ή δεν καταβληθεί το αναλογούν πρόστιμο, οι μη οριστικοποιηθείσες άδειες αφαιρούνται οριστικά χωρίς άλλη διαδικασία και η επιχείρηση (φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή κοινοπραξία) στο όνομα της οποίας είχε εκδοθεί η άδεια κυκλοφορίας, υφίσταται τις συνέπειες της παρ. 3 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου.

στ) Προσωρινές άδειες κυκλοφορίας Φ.Ι.Χ. αυτοκινήτων μικτού βάρους άνω των 4.000 χιλιογράμμων, που χορηγήθηκαν οποτεδήποτε κατά το παρελθόν, δηλαδή προ της έναρξης της ισχύος της παρούσας διάταξης και παρέρχεται τουλάχιστον δίμηνο από τη λήξη τους και δεν έχουν οριστικοποιηθεί, μπαρούν να μετατρέπονται σε οριστικές. Επίσης, μπορούν να επαναχορηγηθούν ως οριστικές οι άδειες κυκλοφορίας Φ.Ι.Χ. αυτοκινήτων μικτού βάρους άνω των 4.000 χιλιογράμμων, που χορηγήθηκαν οποτεδήποτε κατά το παρελθόν και κατά την έναρξη της ισχύος της παρούσας διάταξης έχουν ανακληθεί λόγω παρέλευσης του διμήνου από τη λήξη της ισχύος τους. Για τη μετατροπή των παραπάνω αδειών σε οριστικές ή την επαναχορήγησή τους, αντίστοιχα, ως οριστικών απαιτούνται οι ίδιες προϋποθέσεις, που αναζητούνται και στην περίπτωση της εμπρόθεσμης οριστικοποίησης του εδαφίου δ' και επιπλέον καταβάλλεται διοικητικό πρόστιμο. Το ύψος του διοικητικού προστίμου καθορίζεται σύμφωνα με τις περ. (αα) και (ββ) του προηγούμενου εδαφίου ε'.

Σε κάθε άλλη περίπτωση, δηλαδή όταν δεν συντρέχουν οι αναφερθείσες στο εδάφιο δ' προϋποθέσεις ή όταν δεν καταβληθεί το αναλογούν πρόστιμο, οι μη οριστικοποιηθείσες άδειες αφαιρούνται οριστικά χωρίς άλλη διαδικασία και η επιχείρηση (φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή κοινοπραξία), στο όνομα της οποίας είχε εκδοθεί η άδεια κυκλοφορίας, υφίσταται τις συνέπειες της παρ. 3 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου.

ζ) Σε κάθε περίπτωση οριστικοποίησης της προσωρινής άδειας Φ.Ι.Χ. αυτοκινήτου αίρονται οι συνέπειες της παρ. 3 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου.

η) Τα αναφερόμενα στην παρούσα παράγραφο χρηματικά όρια ακαθάριστων εσόδων αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών οικονομικών και Μεταφορών και Επικοινωνιών.

θ) Σε περίπτωση μεταβίβασης επιχείρησης ή πρόσληψης ή αποχώρησης εταίρων ή αλλαγής νομικής μορφής ή αλλαγής επωνυμίας δεν θεωρείται ότι συνιστάται νέα επιχείρηση, εφόσον δεν διακοπεί η λειτουργία της.

ι) Αν κατά το χρόνο ισχύος της προσωρινής άδειας κυκλοφορίας Φ.Ι.Χ. αυτοκινήτου η επιχείρηση διαλυθεί ή διακόψει τη λειτουργία της ή ο επαγγελματίας διακόψει την άσκηση του επαγγέλματός του, οι κατεχόμενες από αυτούς άδειες φαρτηγών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης ανακαλούνται.»

Άρθρο 2 παρ. 4 και 5 του ν.δ. 49/1968 (Α' 294), όπως ισχύει:

«4. Κατ' εξαίρεση, με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών χορηγούνται οριστικές άδειες κυκλοφορίας Φ.Ι.Χ. αυτοκινήτων σε ημεδαπά ή αλλοδαπά, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία πραγματοποιούν στην Ελλάδα σημαντικές επενδύσεις ή σε επιχειρήσεις, οι οποίες υπάγονται σε αναπτυξιακούς νόμους. Οι άδειες αυτές χορηγούνται αποκλειστικά για τη

εξυπηρέτησή τους και εφ' όσον υποβληθεί οικονομοτεχνική μελέτη από την οποία αποδεικνύεται η αναγκαιότητα κυκλοφορίας Φ.Ι.Χ. αυτοκινήτων.

5. Επιτρέπεται η χορήγηση αδειών κυκλοφορίας φορτηγών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης οποιουδήποτε μικτού βάρους, ειδικά διασκευασμένων (θωρακισμένων) προς εξυπηρέτηση εταιρειών που έχουν ως αντικείμενο εργασιών τις χρηματοποστολές, για τη μεταφορά χρημάτων και πολύτιμων αντικειμένων με την καταβολή υπέρ του Δημοσίου εισφοράς, κατά τις διακρίσεις των διατάξεων των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου. Οι ειδικότερες προϋποθέσεις και τα δικαιολογητικά που θα υποβάλλονται για τη χορήγηση των αδειών αυτών θα καθορισθούν με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών.»

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Α.3: ΡΥΘΜΙΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ:

Άρθρο 12 παρ. 6 (α) του από 2/16.5.1959 βασιλικού διατάγματος (Α' 89),όπως ισχύει :

«6. α) Ως «παστεριωμένο γάλα» νοείται το γάλα το οποίο έχει υποβληθεί σε επεξεργασία που περιλαμβάνει την έκθεση σε υψηλή θερμοκρασία για μικρό χρονικό διάστημα (+71,7 βαθμούς C τουλάχιστον για 15 δευτερόλεπτα) ή σε χαμηλή θερμοκρασία για μεγάλο χρονικό διάστημα (+63 βαθμούς C τουλάχιστον για 30 λεπτά) ή σε διαδικασία παστερίωσης που χρησιμοποιεί διαφορετικούς συνδυασμούς χρόνου και θερμοκρασίας μεταξύ των δύο παραπάνω συνθηκών για την επίτευξη ισοδύναμου αποτελέσματος, παρουσιάζει αρνητική αντίδραση στη δοκιμασία φωσφατάσης και θετική στη δοκιμασία υπεροξειδάσης, αμέσως δε μετά την παστερίωση ψύχεται το συντομότερο δυνατόν σε θερμοκρασία που δεν υπερβαίνει τους +6 βαθμούς C, στην οποία θερμοκρασία και συντηρείται, η συντήρησή του διαρκεί μέχρι 7 ημέρες, καθορίζεται με ευθύνη του παρασκευαστή και υπόκειται σε έλεγχο των αρμόδιων αρχών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Στη συσκευασία του παστεριωμένου γάλακτος πρέπει να αναγράφονται σε εμφανές σημείο και με ευδιάκριτους χαρακτήρες οι ενδείξεις «παστεριωμένο» και «γάλα», η ημερομηνία παστερίωσης, η ημερομηνία λήξης, το σήμα καταλληλότητας του προϊόντος και η θερμοκρασία συντήρησής του. Στη συσκευασία πρέπει να αναγράφεται σε σαφή μορφή και εμφανές σημείο στο ίδιο οπτικό πεδίο με το σήμα του προϊόντος η διάρκεια ζωής του γάλακτος σε ημέρες. Το παστεριωμένο γάλα που συσκευάζεται σε τελική συσκευασία εντός 24 ωρών από την άμελη χωρίς να έχει υποστεί διαδικασία θέρμησης ή άλλη ισοδύναμη επεξεργασία προ της παστερίωσης και η διάρκεια συντήρησής του δεν υπερβαίνει τις δύο ημέρες από την ημερομηνία παστερίωσης, μπορεί, πέραν των αναφερόμενων στο προηγούμενο εδάφιο, να φέρει και την ένδειξη «γάλα ημέρας».

Άρθρο 2 παρ. 8 του ν. 3526/2007 (Α' 24):

«8. Η χρήση του όρου «αρτοποιός», καθώς και η εμπορική χρήση των διακριτικών τίτλων «αρτοποιός» ή «αρτοποιείο» ή «φούρνος», επιτρέπεται μόνο σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που επιμελούνται άμεσα, από το στάδιο των επιλεγόμενων πρώτων υλών, το ζύμωμα της ζύμης, την εξέλιξη αυτής μέχρι την πλήρη μορφοποίησή της, καθώς και την έψηση του άρτου στον τόπο της πώλησής του προς τον καταναλωτή. Δεν επιτρέπεται σε άλλα πρόσωπα, εκτός από αυτά που ορίζονται στο προηγούμενο εδάφιο, η χρήση όρου συναφούς με τους όρους «αρτοποιός» ή «αρτοποιείο», ή «φούρνος» εφόσον η χρήση αυτή μπορεί να προκαλέσει σύγχυση στον καταναλωτή ως προς τον τόπο παραγωγής του άρτου.»

Άρθρο 4 παρ. 1 του ν. 3526/2007 (Α' 24):

«1. Επιτρέπεται η ίδρυση πρατηρίου άρτου σε χώρους που πληρούν τις διατάξεις του εκάστοτε ισχύοντα Οικοδομικού Κανονισμού. Αν το πρατήριο άρτου δεν αποτελεί αυτοτελές και ανεξάρτητο κατάστημα, επιτρέπεται η ίδρυσή του σε όλα τα καταστήματα τροφίμων και ποτών πλην των κρεοπωλείων, των πτηνοπωλείων, των ιχθυοπωλείων και των περιπτέρων, σε χώρο σαφώς διαχωρισμένο και τηρουμένων των υγειονομικών διατάξεων. »

Άρθρο 1 παρ. 1 εδ. α' του ν. 711/1977 (Α' 284), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 29 του ν. 4179/2013 (Α' 175):

«1. Το μεταφορικό έργο που πραγματοποιείται, κατ' αποκλειστικότητα, από τα ειδικά τουριστικά λεωφορεία δημόσιας χρήσης, συνίσταται στη διενέργεια έκτακτων γραμμών και γραμμών κλειστής διαδρομής που εξυπηρετούν μεταφορά προσχηματισμένης ομάδας προσώπων και αποσκευών, απαγορευομένης της με οποιονδήποτε τρόπο εκτέλεσης συγκοινωνίας, ως εξής:»

Άρθρο 2 παρ. 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155):

«1. Ακίνητο που εκμισθώνεται για προσωρινή διαμονή του μισθωτή για χρονικό διάστημα μικρότερο των τριάντα (30) ημερών θεωρείται τουριστικό κατάλυμα.»

Άρθρο 98 παρ. 9 της Υ.Α. Α2-861/2013 (Β' 2044):

«9. Στα σημεία λιανικής πώλησης όπου διενεργούνται προωθητικές ενέργειες που προϋποθέτουν την αγορά τουλάχιστον δύο (2) συσκευασιών του ίδιου προϊόντος, θα πρέπει το προωθούμενο προϊόν να διατίθεται υποχρεωτικά και μεμονωμένα.»

Άρθρο 15 παρ. 1 του ν.4177/2013 (Α' 173):

«1. Επιτρέπεται η πώληση εμπορευμάτων ή η παροχή υπηρεσιών με μειωμένες τιμές τέσσερις (4) φορές το χρόνο, ως εξής:

α) Τακτικές εκπτώσεις:

αα) από τη δεύτερη Δευτέρα του Ιανουαρίου μέχρι το τέλος του Φεβρουαρίου και

αβ) από τη δεύτερη Δευτέρα του Ιουλίου μέχρι το τέλος του Αυγούστου.

β) Ενδιάμεσες εκπτωτικές περιόδου:

βα) το πρώτο δεκαήμερο του Μαΐου και

ββ) το πρώτο δεκαήμερο του Νοεμβρίου. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται στις πωλήσεις αυτοκινήτων.»

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Β: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Β.1: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ Ν.4001/2011 (Α' 179) ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 2 παρ. 1 περ. (στ), (η), (κα), (κδ) και (κστ) του ν. 4001/2011 (Α' 179):

«(στ) Διαχειριστής Δικτύου Διανομής: Τα νομικά πρόσωπα που ασκούν, κατά τις διατάξεις του παρόντος

νόμου, καθήκοντα Διαχειριστή Δικτύου Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, ή Φυσικού Αερίου, περιλαμβανομένων των Διαχειριστών των Κλειστών Δικτύων Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας ή Φυσικού Αερίου.

(η) Ενεργειακή Δραστηριότητα: Η Παραγωγή, Μεταφορά, Διανομή και Προμήθεια Ηλεκτρικής Ενέργειας ή Φυσικού Αερίου, καθώς και η Χρήση Εγκατάστασης Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου και η Χρήση Εγκατάστασης Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου.

(κα) Προμήθεια: Η πώληση, περιλαμβανομένης της μεταπώλησης, Φυσικού Αερίου (περιλαμβανομένου του ΥΦΑ) και ηλεκτρικής ενέργειας σε Πελάτες.

(κδ) Υπεύθυνος Συμμόρφωσης: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διορίζεται για τον έλεγχο συμμόρφωσης του οικείου Διαχειριστή προς το πρόγραμμα συμμόρφωσης, όταν και όπου αυτό απαιτείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

(κστ) Συνδεδεμένες Επιχειρήσεις: είναι οι επιχειρήσεις κατά την έννοια της παρ. 5 του άρθρου 42ε του κ.ν. 2190/1920 (Α' 37). »

Άρθρο 22 παρ. 3 του ν. 4001/2011 (Α' 179):

«3. Η ΡΑΕ παρακολουθεί το διαχωρισμό των λογαριασμών των επιχειρήσεων που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις των άρθρων 89 για το Φυσικό Αέριο και 141 για την ηλεκτρική ενέργεια, καθώς και των Διαχειριστών των Συστημάτων και των Δικτύων Διανομής, έχει πρόσβαση σε αυτούς και εξασφαλίζει ότι δεν υπάρχουν διασταυρούμενες επιδοτήσεις μεταξύ των δραστηριοτήτων παραγωγής, μεταφοράς, διανομής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και μεταξύ των δραστηριοτήτων μεταφοράς, διανομής, προμήθειας, μεταπώλησης, αποθήκευσης φυσικού αερίου, καθώς και διαχείρισης εγκαταστάσεων Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ).»

Άρθρο 80 του ν. 4001/2011 (Α' 179):

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΔΙΑΝΟΜΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

1. Η κατασκευή, η λειτουργία και η διαχείριση Δικτύου Διανομής, εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 21 του ν. 3428/2005, διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, μόνον από τους κατόχους Άδειας Διανομής. Η Άδεια Διανομής χορηγείται με απόφαση της ΡΑΕ, σύμφωνα με τον Κανονισμό Αδειών.

2. Για τη χορήγηση Άδειας Διανομής διενεργείται διαγωνισμός με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από γνώμη της ΡΑΕ στις περιπτώσεις που: (α) για την κατασκευή του Δικτύου Διανομής, χορηγείται επιδότηση από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους, (β) για τη χορήγηση Άδειας Διανομής σε ορισμένη γεωγραφική περιοχή, εκδηλώνεται ενδιαφέρον από περισσότερους αιτούντες. Η απόφαση διεξαγωγής διαγωνισμού δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και περίληψη αυτής σε δύο ημερήσιες εφημερίδες, ευρείας κυκλοφορίας, που εκδίδονται στην Αθήνα. Η ΡΑΕ αξιολογεί τις προτάσεις που υποβάλλονται στο διαγωνισμό και χορηγεί τη σχετική άδεια ή κηρύσσει το διαγωνισμό ως άγονο.

3. Επιτρέπεται η άρνηση χορήγησης Άδειας Διανομής για ορισμένη γεωγραφική περιοχή, εφόσον έχει ήδη κατασκευασθεί ή προβλέπεται, με βάση άλλη Άδεια Διανομής, να κατασκευασθεί στην ίδια περιοχή Δίκτυο Διανομής και η υπάρχουσα ή προβλεπόμενη δυναμικότητα του Δικτύου δεν έχει κορεσθεί.

4. Επιτρέπεται η άρνηση χορήγησης άλλης Άδειας Διανομής Φυσικού Αερίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, για τις γεωγραφικές περιοχές που αναφέρονται στην παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 3428/2005.

5. Όταν ο κάτοχος Άδειας Διανομής μετέχει σε Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση Φυσικού Αερίου ή Ηλεκτρικής Ενέργειας πρέπει να είναι ανεξάρτητος από άλλους κλάδους ή τμήματα της Επιχείρησης

αυτής, τουλάχιστον κατά τη νομική μορφή, την οργάνωση και τη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Για το σκοπό αυτόν: (α) Τα πρόσωπα που ασκούν τη διοίκηση του κατόχου της Άδειας Διανομής δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν, με οποιονδήποτε τρόπο, σε άλλους κλάδους ή τμήματα ή άλλη Συνδεδεμένη Επιχείρηση της Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης Φυσικού Αερίου ή Ηλεκτρικής Ενέργειας και να έχουν ίδια συμφέροντα, που παρεμποδίζουν την άσκηση των καθηκόντων τους, κατά τρόπο ανεξάρτητο και αντικειμενικό. (β) Ο κάτοχος της Άδειας Διανομής μπορεί να λαμβάνει αποφάσεις για τους πόρους και τις επενδύσεις που απαιτούνται για τη λειτουργία, συντήρηση και ανάπτυξη του Δικτύου Διανομής, ανεξάρτητα από την Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση Φυσικού Αερίου ή Ηλεκτρικής Ενέργειας. Η λήψη των αποφάσεων αυτών δεν αποκλείει διαδικασίες συντονισμού, ώστε να εξασφαλίζεται η προστασία της επιχειρηματικής εποπτείας της Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης σχετικά με την απόδοση των επενδύσεων. Η μητρική εταιρεία μπορεί να εγκρίνει ιδίως το ετήσιο σχέδιο χρηματοδότησης ή άλλο ισοδύναμο μέσο, χωρίς να αποκτά δικαίωμα επέμβασης με οποιονδήποτε τρόπο στη διαχείριση, την καθημερινή λειτουργία ή τις επί μέρους αποφάσεις που αφορούν την αναβάθμιση του Δικτύου Διανομής, εφόσον δεν σημειώνεται υπέρβαση του χρηματοδοτικού πλαισίου που έχει εγκριθεί. Δεν επιτρέπεται στη μητρική επιχείρηση να δίνει εντολές σχετικά με την καθημερινή λειτουργία ή τις επί μέρους αποφάσεις σχετικά με την κατασκευή ή την αναβάθμιση του Δικτύου Διανομής, οι οποίες δεν υπερβαίνουν τους όρους του εγκεκριμένου χρηματοδοτικού σχεδίου ή οποιουδήποτε ισοδύναμο μέσου. (γ) Ο κάτοχος της Άδειας Διανομής Φυσικού Αερίου καταρτίζει και εφαρμόζει πρόγραμμα συμμόρφωσης, στο οποίο αναφέρει τα μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου να αποκλείεται οποιαδήποτε μεροληπτική συμπεριφορά υπέρ της Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης και να διασφαλίζεται η δέουσα παρακολούθηση της τήρησης του προγράμματος. Στο πρόγραμμα συμμόρφωσης καθορίζονται οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις των υπαλλήλων για την επίτευξη του εν λόγω στόχου. Το πρόγραμμα αυτό υπόκειται στην έγκριση της ΡΑΕ, η οποία θεωρείται ως παρασχεθείσα, εφόσον η ΡΑΕ δεν φέρει αντιρρήσεις εντός τριών (3) εβδομάδων από την υποβολή του προγράμματος προς έγκριση. Το εγκεκριμένο πρόγραμμα συμμόρφωσης αναρτάται στην ιστοσελίδα του κατόχου της Άδειας Διανομής Φυσικού Αερίου εντός πέντε (5) ημερών από την έγκρισή του. Υπό την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της ΡΑΕ, όπως αυτές προσδιορίζονται με το άρθρο 20 του παρόντος, η συμμόρφωση προς το πρόγραμμα υπόκειται στον ανεξάρτητο έλεγχο του επιφορτισμένου με την παρακολούθηση του προγράμματος συμμόρφωσης στελέχους ή οργάνου του κατόχου της Άδειας Διανομής Φυσικού Αερίου, που ενεργεί ως υπεύθυνος συμμόρφωσης και έχει πρόσβαση σε κάθε αναγκαία πληροφορία του διαχειριστή και κάθε θυγατρικής εταιρείας του για την εκπλήρωση των καθηκόντων του. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης υποβάλλει εγγράφως στη ΡΑΕ, μέχρι και την 31η Μαρτίου έκαστου έτους, ετήσια έκθεση στην οποία περιγράφονται τα μέτρα που έχουν ληφθεί σχετικά με την τήρηση του προγράμματος συμμόρφωσης, η οποία δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ εντός πέντε (5) ημερών από την υποβολή της. Ο Διαχειριστής Δικτύου Διανομής υποχρεούται να συμμορφωθεί με τις υποδείξεις της ΡΑΕ και να υποβάλει προς έγκριση σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου νέο πρόγραμμα συμμόρφωσης εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση της Απόφασης της ΡΑΕ. Η ΡΑΕ δημοσιεύει στην ιστοσελίδα της έκθεση αξιολόγησης του προγράμματος συμμόρφωσης του Διαχειριστή ΑΣΦΑ μέχρι και την 30ή Απριλίου εκάστου έτους. (δ) Οι ανακοινώσεις και τα σήματα του κατόχου Άδειας Διανομής Φυσικού Αερίου δεν πρέπει να προκαλούν σύγχυση όσον αφορά τη χωριστή ταυτότητα του κλάδου προμήθειας της Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης Φυσικού Αερίου ή Ηλεκτρικής Ενέργειας.

6. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται όταν ο κάτοχος της Άδειας Διανομής εξυπηρετεί λιγότερους από 100.000 συνδεδεμένους Πελάτες.

7. Διατηρούνται σε ισχύ, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 49 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ, οι παρεκκλίσεις που έχουν χορηγηθεί για τις γεωγραφικές περιοχές και για τις χρονικές περιόδους που καθορίζονται στις άδειες που εκδόθηκαν πριν από τις 15 Μαρτίου 2002 σύμφωνα με την Οδηγία 98/30/ΕΚ, για την ανάπτυξη και την αποκλειστική εκμετάλλευση των δικτύων διανομής στις γεωγραφικές αυτές περιοχές.»

Άρθρο 82 του ν. 4001/2011 (Α' 179):

«1. Επιλέγοντες Πελάτες είναι οι ακόλουθοι:

(α) Οι κάτοχοι άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας οι οποίοι χρησιμοποιούν Φυσικό Αέριο για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

«(β) i) Οι μη Οικιακοί Πελάτες που είναι εγκατεστημένοι εντός των γεωγραφικών περιοχών που ανήκουν στην αρμοδιότητα των ΕΠΑ και σε περιοχές για τις οποίες έχει χορηγηθεί παρέκκλιση, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 28 της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ, εφόσον είναι Μεγάλοι Πελάτες ή προμηθεύονται φυσικό αέριο με σκοπό τη συμπίεσή του για τελική χρήση από κινητήρες οχημάτων, ii) από 1η Οκτωβρίου 2014, οι μη Οικιακοί Πελάτες που είναι εγκατεστημένοι εντός των περιοχών για τις οποίες έχει χορηγηθεί παρέκκλιση, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 28 της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ.»

(γ) Οι Πελάτες που δεν βρίσκονται σε γεωγραφική περιοχή που ανήκει στην αρμοδιότητα των ΕΠΑ και σε περιοχές για τις οποίες έχει χορηγηθεί παρέκκλιση, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 28 της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ.

(δ) Από τη λήξη του χρόνου ισχύος των αδειών που έχουν χορηγηθεί στις ΕΠΑ, οι οποίες ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 3428/2005, οι λοιποί πελάτες των ΕΠΑ αυτών.

(ε) Από τη λήξη του χρόνου ισχύος της παρέκκλισης που έχει χορηγηθεί σε περιοχές της χώρας, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 28 της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ, οι λοιποί πελάτες που είναι εγκατεστημένοι στις περιοχές αυτές.

(στ) Οι ΕΠΑ που ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 3428/2005 για την προμήθεια Ποσοτήτων Φυσικού Αερίου, πέραν της ετήσιας συμβατικής ποσότητας η οποία καθορίζεται για το έτος 2010 από την ισχύουσα, κατά την έναρξη ισχύος του ν. 3428/2005, σύμβαση, καθεμιάς ΕΠΑ με τη ΔΕΠΑ ΑΕ, και έως τη λήξη κάθε σύμβασης. Από τη λήξη των συμβάσεων αυτών, οι ΕΠΑ που ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 3428/2005, καθίστανται Επιλέγοντες Πελάτες, για κάθε Ποσότητα Φυσικού Αερίου.

(ζ) Οι ΕΠΑ που συνιστώνται μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, από την ίδρυσή τους κατά τους όρους και περιορισμούς που τυχόν ορίζονται με την υπουργική απόφαση που εκδίδεται σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 21 του ν. 3428/2005 και την παρ. 8 του άρθρου 4 του ν. 2364/1995.

2. Για την κατάταξη Πελάτη στην κατηγορία των Μεγάλων Πελατών, κατά την έννοια της περίπτωσης ιζ' της παραγράφου 2 του άρθρου 2, η Ποσότητα Φυσικού Αερίου που προμηθεύεται ο Πελάτης ανά θέση κατανάλωσης, προσδιορίζεται:

(α) Από το μέσο όρο της κατανάλωσης καυσίμου κατά τα τελευταία δύο δωδεκάμηνα πριν από τη σύναψη σύμβασης προμήθειας Φυσικού Αερίου ή την παράταση υφιστάμενης σύμβασης προμήθειας Φυσικού Αερίου.

(β) Προκειμένου για νέες εγκαταστάσεις, από την ισχύ αυτών.

(γ) Προκειμένου για επέκταση της εγκατεστημένης ισχύος υφιστάμενων εγκαταστάσεων, από τις ποσότητες που υπολογίζονται σύμφωνα με το στοιχείο α' και τη νέα εγκατεστημένη ισχύ.

3. Οι ΕΠΑ υποχρεούνται να επιτρέπουν την πρόσβαση Προμηθευτών στα Δίκτυα Διανομής τα οποία διαχειρίζονται, εφόσον αυτό απαιτείται για την τροφοδότηση πελατών που καθίστανται Επιλέγοντες σύμφωνα με την παράγραφο 1. Άρνηση πρόσβασης επιτρέπεται μόνον στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η πρόσβαση συνεπάγεται παράβαση από τις ΕΠΑ των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας ή των όρων της άδειας διανομής φυσικού αερίου ή θέτει σε κίνδυνο την ασφαλή λειτουργία του Δικτύου Διανομής. Για την πρόσβαση σε Δίκτυο Διανομής οφείλεται στις ΕΠΑ αντάλλαγμα χρήσης του Δικτύου αυτού, το ύψος του οποίου καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 88.

«4. Πελάτες που είχαν καταταγεί στην κατηγορία Μεγάλων Πελατών, κατά την έννοια της περίπτωσης ιζ' της παραγράφου 2 του άρθρου 2, έως την 31η Δεκεμβρίου 2012, παραμένουν στην κατηγορία αυτή έως και την 31η Δεκεμβρίου 2015.»

Άρθρο 87 του ν. 4001/2011 (Α' 179):

«1. Για την αντιμετώπιση της διαμόρφωσης τιμών του φυσικού αερίου σε επίπεδα που δεν δικαιολογούνται, σύμφωνα με τους κανόνες του υγιούς ανταγωνισμού και τις ειδικές συνθήκες της διεθνούς και εγχώριας αγοράς, επιτρέπεται ο καθορισμός ανώτατου περιθωρίου κέρδους των Προμηθευτών για όλες ή ορισμένες κατηγορίες Πελατών με απόφαση της ΡΑΕ. Η ισχύς της ανωτέρω απόφασης διαρκεί για όσο χρόνο επιβάλλεται από τις συνθήκες και πάντως για διάστημα που δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τους δύο (2) μήνες. Μετά τη λήξη της ισχύος της ανωτέρω απόφασης η ΡΑΕ μπορεί να παρατείνει την ισχύ αυτής για ίσο χρονικό διάστημα, μετά από επανεξέταση των συνθηκών και εφόσον κρίνεται αναγκαίο.

2. Για τον καθορισμό ανώτατου περιθωρίου κέρδους, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, λαμβάνονται υπόψη οι παράγοντες που επηρεάζουν τις τιμές πώλησης φυσικού αερίου, όπως η μεσοσταθμική τιμή προμήθειας Φυσικού Αερίου στα σημεία εισόδου Συστήματος Φυσικού Αερίου, που διαμορφώνεται βάσει των συμβάσεων προμήθειας τις οποίες έχουν συνάψει οι Προμηθευτές, το κόστος χρήσης του Συστήματος Φυσικού Αερίου που χρησιμοποιείται για την παράδοση του Φυσικού Αερίου στις επί μέρους κατηγορίες καταναλωτών και η φορολογική επιβάρυνση του Φυσικού Αερίου.»

Άρθρο 88 παρ. 1 και 4 του ν. 4001/2011 (Α' 179):

«1. Με τον Κανονισμό Τιμολόγησης, ο οποίος εκδίδεται από τη ΡΑΕ, και με την επιφύλαξη της παραγράφου 4, μετά από εισήγηση του κατά περίπτωση αρμόδιου Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου ή Δικτύου Διανομής και δημόσια διαβούλευση, ρυθμίζεται η μεθοδολογία καθορισμού τιμολογίων για τη χρέωση κάθε Βασικής Δραστηριότητας. 2. ...3. .. 4. Τα τιμολόγια πρόσβασης σε Δίκτυο Διανομής, για το σκοπό που αναφέρεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 83, καταρτίζονται από την εκάστοτε ΕΠΑ, μετά την έγκριση από τη ΡΑΕ των κανόνων κατανομής της διάταξης της παραγράφου 4 του άρθρου 89, εγκρίνονται με απόφαση της ΡΑΕ και ισχύουν από τη δημοσίευση της απόφασης αυτής στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, χωρίς να τροποποιούνται οι σχετικές με την τιμολόγηση διατάξεις που περιλαμβάνονται στις Άδειες Διανομής Φυσικού Αερίου, οι οποίες έχουν χορηγηθεί μέχρι την έναρξη της ισχύος του ν. 3428/2005. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται και η διαδικασία αναπροσαρμογής ή τροποποίησης των τιμολογίων αυτών. Μέχρι τη θέσπιση των ανωτέρω τιμολογίων εξακολουθούν να

ισχύουν και να εισπράττονται τα τέλη πρόσβασης στα Δίκτυα Διανομής που καθορίζονται σύμφωνα με τις συμβάσεις προμήθειας Φυσικού Αερίου που έχουν συναφθεί μεταξύ της ΔΕΠΑ ΑΕ και των ΕΠΑ πριν από τις 15.3.2002.»

Άρθρο 94 παρ. 2 περ. (ιδ) του ν. 4001/2011 (Α' 179):

«(ιδ) Τηρεί τους αναγκαίους διαχειριστικούς λογιστικούς λογαριασμούς για την είσπραξη των εσόδων από τη διαχείριση συμφόρησης των διασυνδέσεων, ή άλλων χρεώσεων που προκύπτουν από τη λειτουργία και τη διαχείριση του ΕΣΜΗΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.»

Άρθρο 81 παρ. 1 εδ. τελευταίο του ν. 4001/2011 (Α' 179):

«Η Προμήθεια σε μη Επιλέγοντες Πελάτες διενεργείται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 21 του ν. 3428/2005. »

Άρθρο 81 παρ. 3 του ν. 4001/2011 (Α' 179):

«3. Σε περίπτωση εξόδου από την αγορά Προμηθευτή λόγω υπαιτιότητάς του, ο οποίος εξυπηρετούσε Πελάτες που δεν είναι Μεγάλοι Πελάτες, οι Κάτοχοι Αδειας Προμήθειας, οι οποίοι δεν τροφοδοτούν μόνο Μεγάλους Πελάτες, οφείλουν, κατόπιν εντολής του Διαχειριστή του ΕΣΦΑ να παρέχουν αδιάλειπτα Φυσικό Αέριο στους Πελάτες που δεν είναι Μεγάλοι Πελάτες του πρότινος Προμηθευτή. Για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής, ο κάτοχος της Αδειας Προμήθειας αποζημιώνεται πλήρως, όπως προβλέπεται στην άδειά του.»

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Γ: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ:

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Γ.1: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν.2318/1995 (Α'126):

Άρθρο 1 παρ. 3 του ν. 2318/1995 (Α' 126):

«3. Ο Δικαστικός επιμελητής ασκεί τα καθήκοντά του μόνο στην περιφέρεια του πρωτοδικείου που είναι διορισμένος με εξαίρεση τις περιπτώσεις του άρθρου 43 του παρόντος. Οι δικαστικοί επιμελητές όμως των περιφερειών των πρωτοδικείων: α) Αθήνας-Πειραιά, β) Θεσσαλονίκης-Κιλκίς, γ) Πάτρας-Αιγίου, δ) Έδεσσας-Γιαννιτών, ε) Αλεξανδρουπόλεως-Ορεστιάδας και στ) Σύρου-Νάξου μπορούν να ασκούν τα καθήκοντά τους στις περιφέρειες και των δύο πρωτοδικείων αντίστοιχα.»

Άρθρο 43 του ν. 2318/1995 (Α' 126):

«Αν υπάρχουν τόσες κενές θέσεις σε περιφέρεια πρωτοδικείου, στην οποία ο αριθμός των οργανικών θέσεων δεν υπερβαίνει τις οκτώ, ή έκτακτα κωλύματα των υπηρετούντων σε αυτό, ώστε οι απομένοντες δικαστικοί επιμελητές να μην επαρκούν για της ανάγκες της περιφέρειας αυτής, μπορεί ο Υπουργός Δικαιοσύνης, μετά από γνώμη των προέδρων πρωτοδικών και των προέδρων των οικείων συλλόγων δικαστικών επιμελητών, με απόφασή του, να αποσπάσει προσωρινά δικαστικό επιμελητή, που το ζητά, από περιφέρεια άλλου πρωτοδικείου. Αν δεν υπάρχει τέτοια αίτηση, ο Υπουργός μπορεί, έχοντας τη γνώμη των παραπάνω

προέδρων, να επιτρέψει προσωρινά στους δικαστικούς επιμελητές της περιφέρειας ενός ή περισσότερων γειτονικών πρωτοδικείων, να ασκούν τα καθήκοντά τους και στην περιφέρεια του πρωτοδικείου αυτού. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης υποχρεούται μέσα σε τριάντα ημέρες από την πλήρωση των κενών οργανικών θέσεων ή την άρση των παραπάνω κωλυμάτων να εκδώσει απόφαση, με την οποία παύουν να ισχύουν οι ρυθμίσεις αυτές. Η απόφαση κοινοποιείται στους ενδιαφερομένους. Στην περίπτωση αυτή οι εκκρεμείς εκτελέσεις συνεχίζονται από άλλο δικαστικό επιμελητή, που ορίζεται σύμφωνα με τη διάταξη της περιπτώσεως β' του άρθρου 26 του παρόντος. Αν η κατά το πρώτο εδάφιο απόσπαση διαρκέσει περισσότερο από δύο χρόνια, δικαιούται ο αποσπασμένος με αίτησή του στον Υπουργό Δικαιοσύνης να ζητήσει την οριστική του μετάθεση στην περιφέρεια του πρωτοδικείου που έχει αποσπασθεί. Στην περίπτωση αυτή ο Υπουργός Δικαιοσύνης μεταθέτει υποχρεωτικά το δικαστικό επιμελητή, εφόσον υπάρχει κενή οργανική θέση, χωρίς άλλη διατύπωση.»

Άρθρο 50 του ν. 2318/1995 (Α' 126):

«Οι αμοιβές των δικαστικών επιμελητών καθορίζονται κάθε φορά με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Δικαιοσύνης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Γ.3: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν.3588/2007 (Α'153):

Άρθρο 31 παρ. 1 του Ν. 3588/2007 (Α'153):

«1. Συμβάσεις διαρκούς χαρακτήρα διατηρούν την ισχύ τους, εφόσον δεν προβλέπεται διαφορετικά στο νόμο ή τη σύμβαση.»

Άρθρο 32 παρ. 2 του Ν. 3588/2007(Α'153):

«2. Επίσης δεν θίγονται τα δικαιώματα του αντισυμβαλλόμενου μέρους για λύση της σύμβασης, με βάση ρήτρα που επιτρέπει τη λύση της σε περίπτωση πτώχευσης του άλλου μέρους ή υπαγωγής του σε Διαδικασία συλλογικής εκτέλεσης.»

Άρθρο 90 παρ. 1 του Ν. 3588/2007 (Α'153):

«1. Η προθεσμία της αναγγελίας των απαιτήσεων των πιστωτών είναι τρεις (3) μήνες από τη δημοσίευση της Απόφασης που κήρυξε την πτώχευση στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ταμείου Νομικών.»

Άρθρο 93 παρ. 1 του Ν. 3588/2007(Α'153):

«1. Η επαλήθευση των απαιτήσεων διενεργείται από τον σύνδικο ενώπιον του εισηγητή και αρχίζει τρεις (3) ημέρες μετά από την πάροδο της προθεσμίας για τις αναγγελίες. Η προθεσμία των επαληθεύσεων ορίζεται από τον εισηγητή και δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες, μπορεί δε αυτή να παραταθεί από τον εισηγητή. Ο εισηγητής ορίζει επίσης την ημέρα και ώρα της έναρξης των επαληθεύσεων, η οποία γνωστοποιείται στους πιστωτές από τον σύνδικο με την πρόσκληση του άρθρου 89.»

Άρθρο 95 παρ. 2 του Ν. 3588/2007(Α'153):

«2. Οι Αντιρρήσεις εισάγονται από κοινού στο σύνολο τους, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου που δικάζει κατά τη Διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, με έκθεση του εισηγητή. Στη συζήτηση κλητεύονται ο οφειλέτης και οι πιστωτές των οποίων αμφισβητήθηκαν οι απαιτήσεις, καθώς και αυτοί που υπέβαλαν τις Αντιρρήσεις, με επιμέλεια του συνδίκου. Στη Διαδικασία μπορεί να παρέμβει όποιος έχει έννομο συμφέρον και η επιτροπή πιστωτών. Κατά της Απόφασης του δικαστηρίου επιτρέπεται μόνο έφεση. Αναίρεση δεν επιτρέπεται κατά των αποφάσεων του παρόντος

άρθρου.»

Άρθρο 96 παρ. 2 του Ν. 3588/2007(Α'153):

«2. Η αίτηση του άρθρου 5 παράγραφος 2 επί νομικών προσώπων υποβάλλεται από το όργανο της διοίκησης. Στη σχετική δίκη καλούνται όλα τα μέλη της διοίκησης.»

Άρθρο 99 παρ. 1 του Ν. 3588/2007(Α'153):

«1. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με πτωχευτική ικανότητα σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 1, το οποίο έχει το κέντρο των κυρίων συμφερόντων του στην Ελλάδα και βρίσκεται σε παρούσα ή επαπειλούμενη αδυναμία εκπλήρωσης των ληξιπρόθεσμων χρηματικών υποχρεώσεων του κατά τρόπο γενικό, δύναται να υπαχθεί στη Διαδικασία εξυγίανσης που προβλέπεται στο παρόν κεφάλαιο με Απόφαση του αρμόδιου Δικαστηρίου. Νεότερη διαδικασία εξυγίανσης για τον ίδιο οφειλέτη δεν είναι επιτρεπτή, αν δεν έχει παρέλθει πενταετία από την επικύρωση προηγούμενης συμφωνίας εξυγίανσης, εκτός αν πρόκειται για συμφωνία που επικυρώνεται κατά το άρθρο 106β.»

Άρθρο 100 παρ. 5 του Ν. 3588/2007(Α'153):

«5. Η αίτηση προς το δικαστήριο συνοδεύεται, με ποινή απαραδέκτου, από γραμμάτιο κατάθεσης του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων τέσσερις χιλιάδες (4.000) ευρώ και σε περίπτωση οφειλέτη ανώνυμης εταιρίας επτά χιλιάδες (7.000) ευρώ για την αντιμετώπιση των αμοιβών του εμπειρογνώμονα και του τυχόν μεσολαβητή ή του τυχόν ειδικού εντολοδόχου, τη διενέργεια δημοσιεύσεων και τη σύγκληση των συνελεύσεων των πιστωτών και των εταίρων ή μετόχων. Στην περίπτωση οφειλετών φυσικών προσώπων ή αν με την αίτηση δεν ζητείται η σύγκληση συνέλευσης ή διορισμός μεσολαβητή, το παραπάνω παράβολο ορίζεται σε δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης διατάσσεται από το δικαστήριο η επιστροφή του παραβόλου στον οφειλέτη, ενώ σε περίπτωση αποδοχής της το ποσό του παραβόλου αναλαμβάνεται από το πρόσωπο που θα ορίσει το δικαστήριο (τον τυχόν μεσολαβητή, τον εμπειρογνώμονα ή τον τυχόν ειδικό εντολοδόχο).»

Άρθρο 101 παρ. 1 του Ν. 3588/2007(Α'153):

«1. Το πτωχευτικό δικαστήριο, εφόσον προβλέπει ότι η επίτευξη της συμφωνίας είναι δυνατή, ότι υπάρχουν βάσιμες προσδοκίες επιτυχίας της προτεινόμενης εξυγίανσης και ότι δεν παραβλάπτεται η συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 99 παρ. 2, αποφασίζει το άνοιγμα της διαδικασίας εξυγίανσης για περίοδο όχι μεγαλύτερη των δύο (2) μηνών από την έκδοση της απόφασης και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, ορίζει μεσολαβητή, σύμφωνα με το άρθρο 102. Ο πρόεδρος του πτωχευτικού δικαστηρίου δύναται με πράξη του ύστερα από αίτηση του οφειλέτη, του μεσολαβητή ή πιστωτή να παρατείνει την περίοδο αυτή για ένα (1) ακόμη μήνα.»

Άρθρο 103 παρ. 7 του Ν. 3588/2007(Α'153):

«7. Προληπτικά μέτρα που διατάχθηκαν σύμφωνα με το παρόν άρθρο ή τυχόν προσωρινή διαταγή που εκδόθηκε παύουν να ισχύουν μετά πάροδο δύο (2) μηνών από το άνοιγμα της διαδικασίας εξυγίανσης σύμφωνα με το άρθρο 101»

Άρθρο 106β παρ. 2 του Ν. 3588/2007(Α'153):

«2. Στην περίπτωση αυτή από την κατάθεση της συμφωνίας εξυγίανσης προς επικύρωση και μέχρι τη λήψη Απόφασης του πτωχευτικού δικαστηρίου για την επικύρωση ή μη της συμφωνίας εξυγίανσης δύναται να λαμβάνονται προληπτικά μέτρα κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 103.»

Άρθρο 106στ παρ. 2 του Ν. 3588/2007(Α'153):

«2. Η αίτηση συνοδεύεται από την υπογεγραμμένη συμφωνία εξυγίανσης και από έκθεση εμπειρογνώμονα που πληροί τις Προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 100 παράγραφος 4. Δεν αποκλείεται εμπειρογνώμονας να είναι ο εμπειρογνώμονας του άρθρου 100 παράγραφος 3. Στην έκθεση πρέπει να εκτίθεται η γνώμη του εμπειρογνώμονα σε σχέση με τη συνδρομή των προϋποθέσεων επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης σύμφωνα με το άρθρο 106ζ παράγραφοι 1 έως και 3. Σε

περίπτωση που έχει λάβει χώρα συνέλευση των πιστωτών κατατίθεται η προβλεπόμενη στο άρθρο 105 παράγραφος 5 έκθεση, η οποία σε περίπτωση που κατά τη συνέλευση επήλθαν τροποποιήσεις της συμφωνίας εξυγίανσης συνοδεύεται από συμπλήρωμα, στο οποίο εκτίθεται η γνώμη του εμπειρογνώμονα για τις τροποποιήσεις αυτές.»

Άρθρο 106ζ παρ. 2 του Ν. 3588/2007(Α' 153):

«2. Το πτωχευτικό δικαστήριο δεν επικυρώνει τη συμφωνία εξυγίανσης:

α. Αν δεν πιθανολογείται ότι κατόπιν της επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης η επιχείρηση του οφειλέτη θα καταστεί βιώσιμη.

β. Αν πιθανολογείται ότι η συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών παραβλάπεται κατά την έννοια του άρθρου 99 παράγραφος 2.

γ. Αν η συμφωνία εξυγίανσης είναι αποτέλεσμα δόλου ή άλλης αθέμιτης πράξης ή κακόπιστης συμπεριφοράς του οφειλέτη, πιστωτή ή τρίτου, ή παραβιάζει διατάξεις αναγκαστικού δικαίου, ιδίως του δικαίου του ανταγωνισμού.

δ. Αν η συμφωνία εξυγίανσης δεν αντιμετωπίζει με βάση την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης τους πιστωτές, που βρίσκονται στην ίδια θέση. Αποκλίσεις από την Αρχή της ίσης μεταχείρισης μεταξύ των πιστωτών επιτρέπονται για σπουδαίο επιχειρηματικό ή κοινωνικό λόγο που εκτίθεται ειδικά στην Απόφαση του πτωχευτικού δικαστηρίου ή αν ο θιγόμενος πιστωτής συναινεί στην απόκλιση.

Ενδεικτικά δύναται να τύχουν ευνοϊκής μεταχείρισης απαιτήσεις πελατών της επιχείρησης του οφειλέτη, η μη ικανοποίηση των οποίων βλάπτει ουσιωδώς τη φήμη της ή τη συνέχιση της, απαιτήσεις, η εξόφληση των οποίων είναι αναγκαία για τη διατροφή του πιστωτή και της οικογένειάς του, καθώς και εργατικές απαιτήσεις.»

Άρθρο 106ια παρ.1, 2,5,6,7,8 και 9 του Ν. 3588/2007(Α' 153):

«1. Οφειλέτες που πληρούν τα κριτήρια του άρθρου 3 και επιπλέον κατέχουν επιχείρηση που πληρούσε κατά την τελευταία χρήση τουλάχιστον δύο από τα τρία αριθμητικά όρια των κριτηρίων της παραγράφου 6 του άρθρου 42α του κ.ν. 2190/1920 μπορούν να υπάγονται με Απόφαση του κατ' άρθρο 4 δικαστηρίου στο καθεστώς της ειδικής εκκαθάρισης σε λειτουργία.

2. Η αίτηση υποβάλλεται από τα κατά το άρθρο 5 οριζόμενα πρόσωπα. Για το παραδεκτό της αίτησης απαιτείται η ταυτόχρονη κατάθεση: i) βεβαίωσης Τράπεζας ή ΕΠΕΥ, που λειτουργεί νόμιμα για την ύπαρξη αξιόχρεου επενδυτή ενδιαφερομένου για την αγορά του ενεργητικού της επιχείρησης, ii) δήλωσης του προτεινομένου ως εκκαθαριστή (φυσικού ή νομικού προσώπου) περί αποδοχής του σχετικού έργου και έκθεσης του για το σχεδιασμό και την πορεία της εκκαθάρισης και της λειτουργίας της επιχείρησης σε εκκαθάριση, καθώς και προϋπολογισμού των προβλεπόμενων για τα παραπάνω δαπανών, με βεβαίωση του

αυτού ως άνω φορέα για τη διαθεσιμότητα των απαιτούμενων κεφαλαίων. Για τον εκκαθαριστή ισχύουν οι παράγραφοι 1, 2, 5 και 6 του άρθρου 106ι. Με την κατάθεση της αίτησης μπορεί να λαμβάνονται από το Δικαστήριο Προληπτικά μέτρα κατά το άρθρο 103 του παρόντος.

5. Η αίτηση κοινοποιείται στην επιχείρηση και περίληψη αυτής δημοσιεύεται στο Γ.Ε.ΜΗ. και στο Δελτίο του άρθρου 101 παράγραφος 2 πριν από δέκα (10) εργάσιμες ημέρες, χωρίς να συμπεριλαμβάνεται η ημέρα της επίδοσης και της δικασίμου. Κύριες παρεμβάσεις κατατίθενται υποχρεωτικά και με ποινή απαραδέκτου το αργότερο τρεις (3) εργάσιμες ημέρες πριν από τη δικασίμου, με τον ίδιο παραπάνω υπολογισμό των ημερών, και συνεκδικάζονται, υποχρεωτικώς, όπως και οι τυχόν πρόσθετες παρεμβάσεις, με την αίτηση. Σε περίπτωση που οι κυρίως παρεμβαίνοντες αιτούνται την υπαγωγή στην Ειδική εκκαθάριση, ισχύουν, ως προς το παραδεκτό τους, τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 υπό (i) και (ii).

Το πτωχευτικό δικαστήριο κάνει δεκτή την αίτηση, αν προβλέπει ότι η υπαγωγή στο καθεστώς της ειδικής εκκαθάρισης βελτιώνει τις πιθανότητες διατήρησης της επιχείρησης και διάσωσης θέσεων εργασίας χωρίς να παραβλάπεται η συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών. Το πτωχευτικό δικαστήριο αποδεχόμενο την αίτηση διορίζει με την Απόφαση του τον προτεινόμενο στην αίτηση εκκαθαριστή, εκτός εάν υπάρχει πέραν της μιας αίτηση ή κύρια παρέμβαση με το αυτό αίτημα (θέση σε Ειδική εκκαθάριση) και διαφορετική πρόταση ως προς τον εκκαθαριστή, οπότε διορίζει τον κατά την

κρίση του καταλληλότερο.

6. Η Απόφαση του πτωχευτικού δικαστηρίου δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα. Η Απόφαση του πτωχευτικού δικαστηρίου δημοσιεύεται σε περίληψη στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) και στο Δελτίο του άρθρου 101 παράγραφος 2. Τριτανακοπή κατά της Απόφασης δύναται να ασκηθεί από πρόσωπο που δεν παρέστη στη συζήτηση και δεν είχε κλητευθεί νόμιμα σε αυτήν εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση της Απόφασης κατά το προηγούμενο εδάφιο. Με τη δημοσίευση της Απόφασης για θέση της επιχείρησης σε εκκαθάριση η εξουσία των καταστατικών οργάνων διοίκησης και διαχείρισης της επιχείρησης περιέρχεται στο σύνολο της στον διοριζόμενο εκκαθαριστή. Η θέση της επιχείρησης σε καθεστώς ειδικής εκκαθάρισης σε λειτουργία δεν συνιστά από μόνη της σπουδαίο λόγο για την καταγγελία εκκρεμών συμβάσεων, ούτε αποτελεί λόγο ανάκλησης διοικητικών αδειών.

7. Ο εκκαθαριστής εγκαθίσταται με τη βοήθεια της Δημόσιας Αρχής στη διοίκηση της επιχείρησης, συντάσσει αμελλητί απογραφή των στοιχείων της επιχείρησης, σύμφωνα με την έκθεση της παραγράφου 2 και κατά το σχετικό χρονοδιάγραμμα και εν συνεχεία καταρτίζει με βάση την απογραφή Υπόμνημα Προσφοράς, στο οποίο, πλην των απογραφέντων στοιχείων της επιχείρησης, περιλαμβάνει και κάθε πληροφορία χρήσιμη για την εικόνα του ενεργητικού της. Μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από την εγκατάσταση του στην επιχείρηση, ο εκκαθαριστής δημοσιεύει με ολοσέλιδη καταχώρηση σε δύο καθημερινής πανελλήνιας κυκλοφορίας εφημερίδες, στο Γ.Ε.ΜΗ. και στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (Τομέας Νομικών) και αναρτά επίσης στον τυχόν ιστότοπο της επιχείρησης στο διαδίκτυο Πρόσκληση Διενέργειας Δημόσιου Πλειοδοτικού Διαγωνισμού για την αγορά του συνόλου του ενεργητικού της υπό

εκκαθάριση επιχείρησης ή / και αν αυτό προβλέπεται ως εναλλακτική δυνατότητα στην κατά την παράγραφο 2 έκθεση επί μέρους λειτουργικών συνόλων αυτής, ορίζοντας ημερομηνία για την ενώπιον του στα γραφεία της επιχείρησης ή κατά την κρίση του στο κατάστημα του πτωχευτικού δικαστηρίου υποβολή δεσμευτικών με εγγυητική επιστολή προσφορών, απέχουσα είκοσι (20) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες και όχι πέραν των σαράντα (40) εργάσιμων ημερών από τη δημοσίευση της Πρόσκλησης, καθορίζοντας και τους λοιπούς όρους του σχετικού Πλειοδοτικού Διαγωνισμού, μεταξύ των οποίων δέσμευση ότι με την υπογραφή της Σύμβασης Μεταβίβασης θα καταβάλλεται τοις μετρητοίς το 40% τουλάχιστον του προσφερόμενου τιμήματος και το υπόλοιπο θα εξοφλείται εντόκως, με επιτόκιο της επιλογής του προσφέροντος, σε χρονικό διάστημα που δεν θα υπερβαίνει την πενταετία. Οι ενδιαφερόμενοι αγοραστές παραλαμβάνουν από τον εκκαθαριστή το Υπόμνημα Προσφοράς και διεξάγουν έλεγχο για τα πωλούμενα στοιχεία της επιχείρησης, αφού υπογράψουν Συμφωνία Εχεμύθειας.

8. Μετά τη σύμφωνα με την Πρόσκληση λήξη της Διαδικασίας υποβολής και αποσφράγισης των προσφορών ακολουθεί η συγκριτική εκτίμηση τους από τον εκκαθαριστή, ο οποίος συντάσσει σχετική έκθεση στην οποία προτείνει τη σειρά των προσφορών, την αποδοχή της συμφερότερης προσφοράς και την κατακύρωση του διαγωνισμού. Η έκθεση αυτή κοινοποιείται σε όσους νόμιμα κατέθεσαν Προσφορές και υποβάλλεται στο πτωχευτικό δικαστήριο με σχετική αίτηση αποδοχής της. Για τη συζήτηση της αίτησης αυτής, τις τυχόν παρεμβάσεις κ.λπ. ισχύουν τα οριζόμενα για την αίτηση υπαγωγής σε εκκαθάριση, αναλόγως εφαρμοζόμενα. Το πτωχευτικό δικαστήριο επικυρώνει ή απορρίπτει τη σχετική Διαδικασία, αποδέχεται ή μη την υποβληθείσα αίτηση θέτοντας τυχόν επιπλέον όρους, ιδίως

ως προς την εξασφάλιση της πληρωμής του υπολοίπου και ανακηρύσσει τον Αγοραστή ή τους Αγοραστές, κατά περίπτωση με Απόφαση του, που δεν υπάγεται σε ένδικα μέσα. Η Απόφαση του πτωχευτικού δικαστηρίου δημοσιεύεται σε περίληψη στο Γ.Ε.ΜΗ. και στο Δελτίο του άρθρου 101 παράγραφος 2. Τριτανακοπή κατά της αποφάσεως δύναται να ασκηθεί από πρόσωπο που δεν παρέστη στη συζήτηση και δεν είχε κλητευθεί νόμιμα σε αυτήν εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση της Απόφασης κατά το προηγούμενο εδάφιο. Σε περίπτωση αποδοχής της αίτησης το πτωχευτικό δικαστήριο ορίζει και εισηγητή δικαστή για τις ανάγκες της διανομής του πλειστηριάσματος κατά την παράγραφο 9 του άρθρου αυτού. Με τη δημοσίευση της τυχόν θετικής Απόφασης ο εκκαθαριστής συντάσσει αμελλητί σχέδιο Σύμβασης Μεταβίβασης του Ενεργητικού της Επιχείρησης, το οποίο κοινοποιεί εγγράφως με σχετική πρόσκληση του για

υπογραφή, μετά από πέντε (5) εργάσιμες ημέρες, προς τον Αγοραστή ή τους Αγοραστές. Οι καλούμενοι υπογράφουν τη σχετική Σύμβαση, αποδεχόμενοι και τους τυχόν επιπλέον όρους της δικαστικής Απόφασης ή απαντούν αρνητικά μέσα στην προθεσμία των πέντε (5) εργάσιμων ημερών, οπότε η ίδια Διαδικασία ακολουθείται για τον τυχόν Δεύτερο Αγοραστή κ.ο.κ.. Η παραπάνω υπογραφησόμενη Σύμβαση επέχει θέση τελεσίδικης κατακύρωσης του 1003 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Αν η

δικαστική Απόφαση δεν έχει επιβάλει πρόσθετους όρους, ο Αγοραστής υποχρεούται να υπογράψει τη Σύμβαση Μεταβίβασης σύμφωνα με τους όρους του Υπομνήματος Προσφοράς και της προσφοράς του Αγοραστή. Μετά την καταβολή του τιμήματος ή του συμφωνηθέντος ως αμέσως καταβλητέου ποσού και εφόσον τηρούνται στην τελευταία περίπτωση οι συμφωνηθέντες όροι εξασφάλισης πληρωμής του υπολοίπου, ο εκκαθαριστής συντάσσει αμελλητί είτε πράξη εξόφλησης είτε πράξη πιστοποίησης εκπλήρωσης των παραπάνω υποχρεώσεων του Αγοραστή. Η πράξη αυτή προσαρτάται στη Σύμβαση Μεταβίβασης, επέχει θέση περιλήψης έκθεσης κατακύρωσης του άρθρου 1005 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, εφαρμόζοντας ως προς αυτήν αναλόγως όσα ισχύουν επί της τελευταίας και έχει, στην περίπτωση μεταβίβασης ακινήτων, ως άμεση έννομη συνέπεια, μετά τη μεταγραφή της και το σχετικό αίτημα προς τον υποθηκοφύλακα, την εξάλειψη και διαγραφή των υπέρ τρίτων βαρών, που έχουν εγγραφεί πριν από τη θέση της επιχειρήσεως στο καθεστώς της ειδικής εκκαθάρισης. Στη μεταβίβαση του συνόλου του ενεργητικού της επιχείρησης, στο πλαίσιο της ειδικής εκκαθάρισης, δεν έχει εφαρμογή η διάταξη του άρθρου 479 Α.Κ.. Ως προς την παραπάνω Σύμβαση Μεταβίβασης, τις εκκρεμείς συμβάσεις της επιχείρησης και τις διοικητικές άδειες ισχύουν τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 106θ του παρόντος. Η όλη Διαδικασία μεταβίβασης του ενεργητικού κατά τα προεκτεθέντα διαρκεί κατ' ανώτατο χρονικό όριο δώδεκα (12) μήνες, από την έναρξη των ενεργειών του εκκαθαριστή με τη σύνταξη της προβλεπόμενης στην παράγραφο 4 του παρόντος απογραφής με δυνατότητα παράτασης από το πτωχευτικό δικαστήριο έξι (6) επιπλέον μηνών. Σε περίπτωση υπέρβασης των άνω χρονικών ορίων, η εκκαθάριση παύει αυτοδικαίως και σε περίπτωση που εκκρεμεί Αίτηση πτώχευσης προχωρά η εξέταση της. Ως προς τη Διαδικασία μεταβίβασης τους, σε περίπτωση αποδοχής της αίτησης αυτής, ισχύουν τα ανωτέρω, αναλόγως εφαρμοζόμενα.

9. Ο εκκαθαριστής μέσα σε δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες από τη μεταβίβαση του ενεργητικού της επιχείρησης κατά τα προαναφερόμενα υποχρεούται να δημοσιοποιήσει, με τον τρόπο που αναφέρεται στην παράγραφο 4 του παρόντος, Πρόσκληση Αναγγελίας Απαιτήσεων των πιστωτών. Οι πιστωτές αναγγέλλουν τις απαιτήσεις τους μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός από τη δημοσιοποίηση της Πρόσκλησης. Στη συνέχεια ο εκκαθαριστής, αφού αφαιρέσει από το προϊόν της εκκαθάρισης τα έξοδα εκκαθάρισης, μέσα στα οποία περιλαμβάνονται και οι δαπάνες της λειτουργίας της επιχείρησης κατά την εκκαθάριση και αποδώσει τα αντίστοιχα ποσά συμμετρως προς τους δικαιούχους, συντάσσει, για το απομένον υπόλοιπο, Πίνακα Κατάταξης κατά τις διατάξεις των άρθρων 153-161 του Πτωχευτικού Κώδικα εφαρμοζομένων αναλόγως. Με τον Πίνακα γίνεται κατάταξη των πιστωτών και για το μέρος του τιμήματος που τυχόν έχει πιστωθεί. Αρμόδιο για την εκδίκαση τυχόν ανακοπών κατά του Πίνακα είναι το πτωχευτικό δικαστήριο, το οποίο δικάζει κατά τις προαναφερθείσες διατάξεις.»

Άρθρο 110 του Ν. 3588/2007(Α' 153):

«1. Με το σχέδιο δεν μπορεί να προταθεί μείωση που θα περιορίζει τις απαιτήσεις σε ποσοστό μικρότερο του δέκα τοις εκατό (10%). Το ποσό αυτό πρέπει να καταβληθεί, τμηματικά ή εν όλω, εντός τριών (3) ετών. Ως προς την καταβολή του υπερβάλλοντος ποσοστού δεν τίθεται χρονικός περιορισμός.

2. Με το πέρας της μεταβατικής περιόδου της παραγράφου 1, οι επερχόμενες με την παράγραφο 1 υπό στοιχεία α' έως ε' τροποποιήσεις του Πτωχευτικού Κώδικα καταργούνται αυτοδικαίως και από 1ης Ιανουαρίου 2015 οι τροποποιούμενες διατάξεις του Πτωχευτικού Κώδικα επανέρχονται σε ισχύ ως είχαν πριν από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.»

Άρθρο 154 του Ν. 3588/2007(Α' 153):

«Μετά από την αφαίρεση των δικαστικών εξόδων, των εξόδων της διοίκησης της πτωχευτικής περιουσίας, στα οποία περιλαμβάνεται και η προσωρινή και οριστική Αντιμισθία του συνδίκου και των τυχόν ομαδικών πιστωμάτων, οι πιστωτές κατατάσσονται με την ακόλουθη σειρά:

(α) Οι απαιτήσεις από χρηματοδοτήσεις του οφειλέτη οποιασδήποτε φύσεως, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνέχιση της δραστηριότητας του και των πληρωμών του με βάση τη συμφωνία εξυγίανσης ή το σχέδιο αναδιοργάνωσης της επιχείρησης. Το ίδιο προνόμιο έχουν και απαιτήσεις προσώπων που, με βάση τη συμφωνία εξυγίανσης, συνεισέφεραν αγαθά ή υπηρεσίες προς το σκοπό συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας του οφειλέτη και των πληρωμών, για την αξία των αγαθών ή των υπηρεσιών που συνεισέφεραν. Επίσης, το ίδιο προνόμιο έχουν και απαιτήσεις από χρηματοδότηση κάθε φύσης, παροχή αγαθών και υπηρεσιών προς τον οφειλέτη κατά το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από την αίτηση ανοίγματος

Διαδικασίας εξυγίανσης μέχρι την επικύρωση της συμφωνίας, στο μέτρο που η παροχή του προνομίου αυτού προβλέπεται από τη Διαδικασία εξυγίανσης. Το προνόμιο των προηγούμενων εδαφίων δεν αφορά σε μετόχους ή εταίρους για τις εισφορές τους σε μετρητά ή σε είδος στα πλαίσια αύξησης του κεφαλαίου του οφειλέτη.

β) Οι απαιτήσεις για την κηδεία ή τα νοσήλια του οφειλέτη, της συζύγου και των ανήλικων τέκνων του, εφόσον προέκυψαν κατά το τελευταίο εξάμηνο πριν την κήρυξη της πτώχευσης.

γ) Οι απαιτήσεις από την παροχή εξαρτημένης εργασίας, καθώς και οι απαιτήσεις των δικηγόρων από πάγια περιοδική αμοιβή, εφόσον προέκυψαν κατά την τελευταία διετία πριν την κήρυξη της πτώχευσης. Απαιτήσεις από αποζημίωση λόγω καταγγελίας της σχέσεως εξαρτημένης εργασίας, καθώς και απαιτήσεις έμμισθων δίκηγόρων για αποζημίωση λόγω λύσης της σύμβασης έμμισθης εντολής κατατάσσονται στην τάξη αυτή ανεξάρτητα από το χρόνο που προέκυψαν. Απαιτήσεις δικηγόρων από αμοιβές, έξοδα και αποζημιώσεις, εφόσον αμείβονται κατά υπόθεση, κατατάσσονται στην τάξη αυτή, εφόσον προέκυψαν κατά τους

τελευταίους έξι (6) μήνες πριν την κήρυξη της πτώχευσης.

Στην ίδια τάξη υπάγονται οι απαιτήσεις αποζημίωσης σε περίπτωση θανάτου του υπόχρεου προς διατροφή, καθώς και οι απαιτήσεις αποζημίωσης λόγω αναπηρίας ποσοστού εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, εφόσον προέκυψαν έως την κήρυξη της πτώχευσης.

δ) Οι απαιτήσεις αγροτών ή αγροτικών συνεταιρισμών από πώληση αγροτικών προϊόντων, αν προέκυψαν κατά τους τελευταίους είκοσι τέσσερις (24) μήνες πριν την κήρυξη της πτώχευσης.

ε) Οι απαιτήσεις του Δημοσίου από φόρους που ορίστηκαν από την αξία της προσόδου ή από το είδος των πραγμάτων που πλειστηριάστηκαν και που αφορούν το έτος που έγινε ο πλειστηριασμός και το προηγούμενο.

στ) Οι απαιτήσεις των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης που προέκυψαν είκοσι τέσσερις (24) μήνες πριν την κήρυξη της πτώχευσης, χωρίς προσαυξήσεις.»

Άρθρο 156 του Ν. 3588/2007(Α' 153):

«Συρροή προνομίων

Επί διανομής προϊόντος εκποίησης πράγματος ή χρηματικής ποσότητας, εάν υπάρχουν και απαιτήσεις με προνόμια του άρθρου 155, το προς διανομή ποσόν διαχωρίζεται σύμφωνα με το άρθρο 977 του Κ.Πολ.Δ., σε συνδυασμό με το άρθρο 31 του ν. 1545/1985.»

Άρθρο 162 του Ν. 3588/2007(Α' 153):

«Γενική διάταξη

1. Αν η Πτωχευτική περιουσία έχει εκτιμηθεί κατά την απογραφή του άρθρου 68 σε ποσό μικρότερο από εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ και δεν υπάρχουν ακίνητα, ακολουθείται η Διαδικασία του παρόντος κεφαλαίου. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των λοιπών κεφαλαίων του παρόντος κώδικα.

2. Στις πτωχεύσεις του παρόντος κεφαλαίου δεν διορίζεται επιτροπή πιστωτών.»

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Δ: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ:

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Δ.1: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν.Δ.356/1974 (Α'90), 4152/2013 (Α'107), 4172/2013 (Α'167), 4174/2013 (Α'170), 4305/2014 (Α'237), 4321/2015 (Α'32):

Άρθρο 82 παρ. 1 περ. α' και β' του ν.δ. 356/1974 (Κ.Ε.Δ.Ε., Α'90):

« 1. Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, καθώς και συμβεβαιωμένες οφειλές προς τρίτους χαρακτηρίζονται ως ανεπίδεκτες είσπραξης, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι κάτωθι προϋποθέσεις:

α. Έχουν ολοκληρωθεί οι έρευνες και δεν διαπιστώθηκε η ύπαρξη περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη και των συνυπόχρεων ή απαιτήσεων αυτών έναντι τρίτων ή διαπιστώθηκε η καθ' οποιονδήποτε τρόπο εκποίηση

των περιουσιακών τους στοιχείων που δεν υπόκειται σε ακύρωση ή σε διάρρηξη κατά τα άρθρα 939 επ. Α.Κ. και ειδικότερα διαπιστώθηκε η ολοκλήρωση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης επί κινητών, ακινήτων ή απαιτήσεων του οφειλέτη με επίσπευση του Δημοσίου ή τρίτων, ο έλεγχος της πτωχευτικής και μεταπτωχευτικής περιουσίας, εφόσον πρόκειται για πτωχό ή ολοκλήρωση της διαδικασίας εκκαθάρισης, εφόσον πρόκειται για οφειλέτη υπό καθεστώς εκκαθάρισης.

β. Έχει υποβληθεί αίτηση ποινικής δίωξης, εφόσον πρόκειται για συνολική βασική οφειλή άνω των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ κατά τις διατάξεις του άρθρου 25 του ν. 1882/1990 (Α' 43) δίωξης ή δεν είναι δυνατή η υποβολή της.»

Άρθρο 82 παρ. 3 περ. γ' του ν.δ. 356/1974 (Κ.Ε.Δ.Ε., Α'90):

«γ) δεσμεύονται στο σύνολο τους οι τραπεζικοί και επενδυτικοί λογαριασμοί των παραπάνω προσώπων κατ' ανάλογη εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 14 του ν. 2523/1997. Το Δημόσιο διατηρεί ακέραιο το δικαίωμα του για την είσπραξη της οφειλής ή συμψηφισμού και μετά την καταχώριση της στα ειδικά βιβλία των ανεπίδεκτων είσπραξης.»

Άρθρο 30B του ν.δ. 356/1974 (Κ.Ε.Δ.Ε., Α'90):

« 1. Προκειμένου ειδικά για κατασχέσεις απαιτήσεων στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων, οι κοινοποιήσεις τόσο του κατασχετηρίου όσο και της δήλωσης του άρθρου 32 με το πιο πάνω παραστατικό, ενεργούνται μέσω μοναδικών διαμετακομιστικών κόμβων ηλεκτρονικής διασύνδεσης και επικοινωνίας, τα οποία συνδέονται μεταξύ τους κατά τρόπο ασφαλή και ορίζονται από κοινού από το Ελληνικό Δημόσιο και όλα τα εγκατεστημένα στη χώρα πιστωτικά ιδρύματα, όπως εκπροσωπούνται για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος από την Ελληνική Ένωση Τραπεζών ή την Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών κατά περίπτωση. Η κοινοποίηση του κατασχετηρίου θεωρείται ότι συντελέστηκε κατά την ημερομηνία και ώρα αποστολής της ηλεκτρονικής βεβαίωσης παραλαβής του από το πιστωτικό ίδρυμα, μέσω του διαμετακομιστικού κόμβου που δηλώθηκε από αυτό. Η επίδοση της δήλωσης του άρθρου 32 θεωρείται ότι συντελέστηκε κατά την ημερομηνία και ώρα αποστολής της ηλεκτρονικής βεβαίωσης παραλαβής της, μέσω του διαμετακομιστικού κόμβου που δηλώθηκε από το Ελληνικό Δημόσιο. Οι ως άνω βεβαιώσεις είτε θα φέρουν προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν.3979/2011 είτε θα είναι κρυπτογραφημένες και θα φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή του εξυπηρετητή τους. Η διέλευση των δεδομένων δια των ως άνω διαμετακομιστικών κόμβων εξαιρείται τόσο από την υποχρέωση γνωστοποίησης, ενημέρωσης και λήψης συγκατάθεσης, κατά τις διατάξεις των άρθρων 6, 11 και 5 του ν. 2472/1997, ως εκάστοτε ισχύουν όσο και από την εφαρμογή των διατάξεων περί τραπεζικού απορρήτου, όπως εκάστοτε ισχύουν.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι ανωτέρω, κατά περίπτωση, μοναδικοί διαμετακομιστικοί κόμβοι και η διαδικασία της γνωστοποίησής τους από τα μέρη, το υποχρεωτικό περιεχόμενο των κοινοποιούμενων κατασχετηρίων και υποβαλλόμενων δηλώσεων, ως και οι όροι ταυτοποίησής τους, τα χρονικά περιθώρια αποστολής και παραλαβής τους, οι όροι και προϋποθέσεις ασφαλείας και κάθε άλλη απαραίτητη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσης παραγράφου.

2. Τα κατασχεθέντα ποσά αποδίδονται είτε στο λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος είτε στην υπηρεσία που επέβαλε την κατάσχεση υποχρεωτικά εντός δέκα (10) ημερών από την υποβολή της δήλωσης του πιστωτικού ιδρύματος, σύμφωνα με διαδικασία που ορίζεται στην απόφαση της προηγούμενης παραγράφου.

3. Στις κατασχέσεις και λοιπές ενέργειες που γίνονται, σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, το Δημόσιο δεν υποχρεούται στην καταβολή εξόδων και δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 87 και 88 του ν.δ. 17-7/13.8.1923 (Α' 224).

4. Η διαδικασία των προηγούμενων παραγράφων του παρόντος άρθρου τίθεται σε πλήρη λειτουργία εξήντα (60) ημέρες από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, οπότε καθίσταται υποχρεωτική για τους φορείς του Δημοσίου, οι οποίοι μπορεί να εφαρμόζουν τη διαδικασία του άρθρου 30Α του ν.δ.

356/1974 μόνο σε περιπτώσεις που για λόγους ανωτέρας βίας αποκλείεται η ηλεκτρονική επικοινωνία της παραγράφου 1 του παρόντος.»

Άρθρο 31 παρ. 1 περ. ε' του ν.δ. 356/1974 (Κ.Ε.Δ.Ε., Α'90):

«ε) τα 3/4 των απαιτήσεων εκ μισθών, συντάξεων και πάσης φύσεως ασφαλιστικών βοηθημάτων καταβαλλομένων περιοδικώς, επιτρεπομένης της κατασκέσεως επί του 1/4 αυτών δια τα προς το Δημόσιον χρέη των δικαιούχων των απαιτήσεων τούτων, στ) τα 4/5 των ημερομισθίων, επιτρεπομένης της κατασκέσεως τούτων και ζ) το 1/2 των εφ' άπαξ καταβαλλομένων, υπό οιοδήποτε ασφαλιστικού φορέως, βοηθημάτων επί τη εξόδω εκ της Υπηρεσίας ή του επαγγέλματος, επιτρεπομένης της κατασκέσεως επί του 1/2 αυτών δια τα προς το Δημόσιον χρέη των δικαιούχων τούτων.»

Άρθρο 31 παρ. 1, δύο τελευταία εδάφια, του ν.δ. 356/1974 (Κ.Ε.Δ.Ε., Α'90):

«Δεν χωρεί κατάσχεση μισθών, συντάξεων και ασφαλιστικών βοηθημάτων, που καταβάλλονται περιοδικά, εφόσον το ποσό αυτών μηνιαίως είναι μικρότερο των χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ, στις περιπτώσεις δε που υπερβαίνει το ποσό αυτό, επιτρέπεται η κατάσχεση επί του 1/4 αυτών, το εναπομένον όμως ποσό δεν μπορεί να είναι κατώτερο των χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ. Κατασκέσεις που έχουν επιβληθεί, μέχρι την προηγούμενη ημέρα ισχύος των διατάξεων αυτών, σε βάρος των οφειλετών που υπάγονται στην ανωτέρω περίπτωση, περιορίζονται ή αίρονται μετά από αίτησή τους.»

Άρθρο 31 παρ. 2 εδ. α' του ν.δ. 356/1974 (Κ.Ε.Δ.Ε., Α'90):

«Καταθέσεις σε πιστωτικά ιδρύματα σε ατομικό ή κοινό λογαριασμό είναι ακατάσχετες μέχρι του ποσού των χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ για κάθε φυσικό πρόσωπο και σε ένα μόνο πιστωτικό ίδρυμα.»

Άρθρο 62Α του ν.δ. 356/1974 (Κ.Ε.Δ.Ε., Α'90), τίτλος:

«Ρύθμιση χρεών πτωχών οφειλετών του Δημοσίου»

Άρθρο 62Α παρ. 3 εδ. γ' του ν.δ. 356/1974 (Κ.Ε.Δ.Ε., Α'90):

«Από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης για τη ρύθμιση, οι δόσεις δεν επιβαρύνονται με επιπλέον προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής, εκτός εάν καθυστερήσει η καταβολή τους.»

Άρθρο 62Α παρ.6 του ν.δ. 356/1974 (Κ.Ε.Δ.Ε., Α'90):

«6. Από την ημέρα υποβολής της αίτησης ρύθμισης αναστέλλεται η παραγραφή των χρεών για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η ρύθμιση, η δε παραγραφή δεν συμπληρώνεται πριν την πάροδο ενός έτους από το χρόνο ανατροπής της ρύθμισης ή της έκδοσης απορριπτικής απόφασης επί της αίτησης ή της έγγραφης άρνησης αποδοχής της ρύθμισης ή της άπρακτης παρόδου της προθεσμίας για την αποδοχή αυτής, κατά περίπτωση.»

Άρθρο 62Α παρ. 9 του ν.δ. 356/1974 (Κ.Ε.Δ.Ε., Α'90):

«9. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται διαδικαστικές λεπτομέρειες εφαρμογής των ανωτέρω.»

Άρθρο πρώτο παρ. Α' υποπαρ. Α.2 περ. 3 του ν.4152/2013 (Α'107):

«3. Η υπαχθείσα στη ρύθμιση βασική οφειλή επιβαρύνεται με προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής οι οποίες υπολογίζονται από 1.1.2013 με βάση το ισχύον επιτόκιο αναφοράς για πράξεις

αναχρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας κατά την ημερομηνία της αίτησης υπαγωγής, πλέον οκτώ εκατοστιαίων μονάδων, ετησίως υπολογισμένο, το οποίο και παραμένει σταθερό καθ' όλη τη διάρκεια της ρύθμισης, αντί των κατά Κ.Ε.Δ.Ε. προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής.»

Άρθρο 71 παρ. 1 εδάφιο τελευταίο του ν.4172/2013 (Α' 167):

«Το ίδιο ποσοστό ισχύει και για τις τραπεζικές ημεδαπές ανώνυμες εταιρείες και τα υποκαταστήματα αλλοδαπών τραπεζών που λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα.»

Άρθρο 71 παρ. 2 του ν.4172/2013 (Α' 167):

«2. Για νομικά πρόσωπα των περιπτώσεων β', γ', ε' και στ' μόνο για τις κοινοπραξίες των προσωπικών εταιρειών του άρθρου 45, το ποσοστό της παραγράφου 1 είναι πενήντα πέντε τοις εκατό (55%).»

Άρθρο 72 παρ. 36 του ν.4172/2013 (Α' 167), όπως προστέθηκε με την περίπτωση β' της παραγράφου 5 του άρθρου 1 του ν.4334/2015:

«36. Ειδικά, για τα εισοδήματα και τα κέρδη που προκύπτουν στο φορολογικό έτος που αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2015 έως και την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους, το ποσοστό της παραγράφου 2 του άρθρου 71 που εφαρμόζεται για τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες των περιπτώσεων β', γ' ε' και στ' μόνο για τις κοινοπραξίες των προσωπικών εταιρειών του άρθρου 45 ορίζεται σε εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%).»

Άρθρο 69 παρ. 1 εδ. α' του ν.4172/2013 (Α' 167):

«Με βάση τη δήλωση που υποβάλλει ο φορολογούμενος και τους λοιπούς τίτλους βεβαίωσης που προβλέπονται στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας βεβαιώνεται ποσό ίσο με το πενήντα πέντε τοις εκατό (55%) του φόρου που προκύπτει από επιχειρηματική δραστηριότητα για το φόρο που αναλογεί στο εισόδημα του διανυόμενου φορολογικού έτους.»

Άρθρο 21 παρ.1 του ν.4321/2015 (Α' 32):

«1. Η περίπτωση ιγ' του άρθρου 23 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε.) αναμορφώνεται και αντικαθίσταται ως εξής:

«ιγ) Το σύνολο των δαπανών που καταβάλλονται προς φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που εμπίπτει σε μία από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Είναι κατά το χρόνο έκδοσης του παραστατικού ή κατά το χρόνο διενέργειας της συναλλαγής φορολογικός κάτοικος σε κράτος μη συνεργάσιμο κατά την έννοια του άρθρου 65 του Κ.Φ.Ε.

β) Είναι κατά το χρόνο έκδοσης του παραστατικού ή κατά το χρόνο διενέργειας της συναλλαγής φορολογικός κάτοικος σε κράτος που υπόκειται σε προνομιακό φορολογικό καθεστώς, σύμφωνα με το άρθρο 65 του Κ.Φ.Ε..

γ) Είναι συνδεδεμένη εν τοις πράγμασι εταιρεία, χωρίς να έχει συμμορφωθεί πριν τη διενέργεια της συναλλαγής ή την έκδοση του παραστατικού με τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται από τον Κώδικα Φορολογικών Διαδικασιών (άρθρο 21 του ν. 4174/2013).

δ) Δεν διαθέτει στην έδρα της ή σε συνδεδεμένη επιχείρηση την απαιτούμενη οργάνωση και υποδομή για τη διενέργεια - κατ' επάγγελμα - ομοειδών συναλλαγών, κατά συνήθεια και επάγγελμα με τη συναλλαγή για την οποία εκδόθηκε το παραστατικό.

Για τις περιπτώσεις γ' και δ' ο φορολογούμενος οφείλει, προκειμένου να μην εμπίπτει στη μη έκπτωση της δαπάνης, και πριν τη διενέργεια του φορολογικού ελέγχου, να προσκομίσει πλήρη απόδειξη ότι δεν συντρέχουν για τη συγκεκριμένη εταιρεία οι αναφερόμενες συνθήκες.

Για τις περιπτώσεις α', β', γ' και δ', προκειμένου ο φορολογούμενος να μην εμπίπτει στη μη έκπτωση της δαπάνης, θα πρέπει να καταβάλει παρακρατούμενο φόρο που προκύπτει από τον ισχύοντα στην Ελλάδα φορολογικό συντελεστή φόρου εισοδήματος για επιχειρηματική δραστηριότητα επί του συνόλου της εν λόγω δαπάνης. Εφόσον, εντός τριμήνου από τη συναλλαγή, ο φορολογούμενος αποδείξει ότι πρόκειται περί συνήθους συναλλαγής σε τρέχουσες τιμές αγοράς, θα επιστρέφεται αζημίως για το Δημόσιο ο παρακρατηθείς φόρος στον φορολογούμενο.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζονται οι διαδικασίες για την εφαρμογή της παρούσας περίπτωσης και ειδικότερα η διαδικασία ελέγχου που προβλέπεται για τις περιπτώσεις γ' και δ' ανωτέρω.»

Άρθρο 48 του ν.4174/2013 (Α' 170):

«1. Εξαιρουμένων των θεμάτων που ρυθμίζονται διαφορετικά από τον παρόντα Κώδικα, η αναγκαστική είσπραξη των φόρων και λοιπών εσόδων του Δημοσίου που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα διενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ν.δ. 356/1974 περί Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων.

2. Η Φορολογική Διοίκηση συμψηφίζει απαιτήσεις από φόρους και λοιπά έσοδα του Δημοσίου που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα και σε όλη την εν γένει φορολογική και τελωνειακή νομοθεσία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 83 ΚΕΔΕ. Η Φορολογική Διοίκηση δύναται να συμψηφίζει κάθε άλλη απαίτηση σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο προηγούμενο εδάφιο.

3. Όπου στον Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων γίνεται αναφορά στον Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ., στον Διευθυντή του Δημοσίου Ταμείου ή γενικότερα σε άλλο αρμόδιο όργανο νοείται στο εξής ο Γενικός Γραμματέας.

4. Αναγκαστική εκτέλεση δεν διενεργείται για οφειλές, η πληρωμή των οποίων τελεί σε νόμιμη ή δικαστική «ή διοικητική» αναστολή «του άρθρου 63 του Κώδικα» και για όσο χρόνο αυτή διαρκεί. Αναγκαστική εκτέλεση δεν διενεργείται επίσης για οφειλές που έχουν υπαχθεί σε πρόγραμμα ρύθμισης οφειλών, εφόσον ο φορολογούμενος συμμορφώνεται με το πρόγραμμα.»

Άρθρο 9 του ν.δ. 356/1974 (Κ.Ε.Δ.Ε., Α'90):

«Τα αναγκαστικά μέτρα που εφαρμόζονται για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων είναι τα εξής: 1) Κατάσχεση κινητών, είτε στα χέρια του οφειλέτη είτε κινητών και απαιτήσεών του, εν γένει στα χέρια τρίτου. 2) Κατάσχεση ακινήτων.

Η χρήση των αναγκαστικών αυτών μέτρων εναπόκειται στην κρίση του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. ή του Τελωνείου που είναι βεβαιωμένο το έσοδο, ο οποίος μπορεί να τα λάβει σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, είτε αθροιστικά είτε καθένα χωριστά κατά την ελεύθερη κρίση του. Τα αναγκαστικά μέτρα του άρθρου αυτού, καθώς και τα μέτρα του προηγούμενου άρθρου, μπορεί να λαμβάνονται είτε αθροιστικά είτε καθένα ξεχωριστά για έναν ή περισσότερους οφειλέτες και από το διοικητικό όργανο που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την απόφαση του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να κατανέμονται οι αρμοδιότητες κατά την χρήση των αναγκαστικών μέτρων και την διενέργεια διαδικαστικών πράξεων της εκτελέσεως μεταξύ των προϊσταμένων των Δ.Ο.Υ. ή των Τελωνείων που είναι βεβαιωμένο το έσοδο και του διοικητικού οργάνου που ορίζεται με την υπουργική απόφαση και να ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.» «Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί, προκειμένου να εντοπιστούν περιουσιακά στοιχεία των υπόχρεων ή συνυπόχρεων προσώπων και να διασφαλιστεί η είσπραξη των δημοσίων εσόδων, να ανατίθεται η έρευνα σε ελεγκτικές εταιρείες ή δικηγόρους ή δικηγορικά γραφεία ή κοινοπραξίες αυτών. «Με όμοια απόφαση καθορίζεται η ειδική διαδικασία ανάθεσης η οποία εφαρμόζεται κατ' αποκλειστικότητα στις αναθέσεις αυτές, ο τρόπος της αμοιβής του

αναδόχου, που μπορεί να συνδέεται κα με το τελικό αποτέλεσμα της έρευνας ή της είσπραξης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου.

Πράξη εκτελέσεως, που επισπεύδεται για περισσότερα από ένα χρέη, δεν κηρύσσεται άκυρη στο σύνολό της, εφόσον έστω και ένα από τα χρέη αυτά οφείλεται νομίμως. Το αυτό ισχύει και στην περίπτωση που κρίθηκε ότι το χρέος ή τα χρέη οφείλονται νομίμως, αλλά για ποσό μικρότερο από εκείνο για το οποίο επισπεύδεται η εκτέλεση.

Αμελείται η κατάσχεση ακινήτων καθώς και η κατάσχεση κινητών στα χέρια του οφειλέτη, εφόσον το συνολικό ύψος του χρέους υπολείπεται των πεντακοσίων (500) ευρώ. Κατασχέσεις που έχουν επιβληθεί μέχρι την προηγούμενη ημέρα ισχύος των διατάξεων αυτών, σε βάρος οφειλετών, για συνολικές οφειλές μικρότερες του ανωτέρω ποσού, αίρονται μετά από αίτησή τους.»

Άρθρο 43 παρ. 6 του ν.4174/2013 (Α' 170):

«6. Η υπαγωγή του φορολογούμενου σε πρόγραμμα ρύθμισης οφειλών δεν τον απαλλάσσει από την υποχρέωση καταβολής τόκων επί των ρυθμιζόμενων φορολογικών οφειλών.»

Άρθρο 51 παρ. 11 εδ. α' του ν. 4305/2014 (Α' 237):

«11. Η μη εμπρόθεσμη καταβολή δόσης έχει ως συνέπειες: »

Άρθρο 51 παρ. 15 ν. 4305/2014 (Α' 237):

«Η Φορολογική Διοίκηση διατηρεί το δικαίωμα και μετά τη συμμόρφωση του οφειλέτη στη ρύθμιση τμηματικής καταβολής που του χορηγήθηκε:

α) να εγγράφει υποθήκη σε περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη, των συνυπόχρεων προσώπων ή των εγγυητών, εφόσον η οφειλή δεν είναι ασφαλισμένη,

β) να μην χορηγεί αποδεικτικό ενημερότητας για μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπραγμάτου δικαιώματος επ' αυτού, στα πρόσωπα της περίπτωσης α', ακόμη και αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις χορήγησης αυτού, εφόσον η οφειλή δεν είναι ασφαλισμένη,

γ) να παρακρατεί μέρος της χρηματικής απαίτησης του οφειλέτη κατά τρίτων προσώπων για την είσπραξη της οποίας ζητείται αποδεικτικό ενημερότητας και μέχρι την κάλυψη του 1/7 της υπολειπόμενης ρυθμισμένης οφειλής.»

Άρθρο 2 παρ. 2 του ν. 4321/2015 (Α' 32):

«2. Βασικές συνολικές οφειλές μέχρι πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ που υπάγονται σε πρόγραμμα ρύθμισης του παρόντος άρθρου, από την υπαγωγή τους στη ρύθμιση, δεν επιβαρύνονται πλέον με προσαυξήσεις ή τόκους εκπρόθεσμης καταβολής. Βασικές συνολικές οφειλές άνω των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ που υπάγονται σε πρόγραμμα ρύθμισης του παρόντος άρθρου, αντί των κατά Κ.Ε.Δ.Ε. και κατά Κ.Φ.Δ. τόκων και προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής, από την υπαγωγή σε ρύθμιση, επιβαρύνονται με τόκο που ανέρχεται σε τρεις εκατοστιαίες μονάδες (3%) ετησίως.»

Άρθρο 12 του ν. 4321/2015 (Α' 32):

«Το Δημόσιο διατηρεί το δικαίωμα και μετά τη συμμόρφωση του οφειλέτη στη ρύθμιση τμηματικής καταβολής που του χορηγήθηκε: α) να εγγράφει υποθήκες σε περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη, των συνυπόχρεων προσώπων ή των εγγυητών, εφόσον η οφειλή δεν είναι ασφαλισμένη, β) να μην χορηγεί αποδεικτικό ενημερότητας για μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπραγμάτου δικαιώματος επ' αυτού στα πρόσωπα της προηγούμενης υποπερίπτωσης, ακόμη και αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις χορήγησης αυτού, εφόσον η οφειλή δεν είναι ασφαλισμένη, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 12 του Κ.Φ.Δ., γ) να προβαίνει σε συμψηφισμό των χρηματικών απαιτήσεων του οφειλέτη κατά του Δημοσίου και μέχρι του ύψους των οφειλών, κατά τις διατάξεις του άρθρου 83 του Κ.Ε.Δ.Ε.»

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Δ.2: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΩΔΙΚΑ ΦΠΑ:

Παράρτημα ΙΙΙ, Κεφάλαιο Α' του ν. 2859/2000 (Α' 248):

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΑΓΑΘΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΥΠΑΓΟΝΤΑΙ ΣΕ ΜΕΙΩΜΕΝΟ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ

(παράγραφος 1 του άρθρου 21)

Α. ΑΓΑΘΑ

Οι δασμολογικές κλάσεις του Παραρτήματος αυτού τέθηκαν όπως αυτές αναφέρονται στη

Συνδυασμένη Ονοματολογία του έτους 2015 (Κανονισμός (ΕΚ) αριθμ. 1101/2014 της Επιτροπής της 31ης Οκτωβρίου 2014, ΕΕ L 312/2014).

1. Κρέατα βρώσιμα, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα, αλλά όχι αλλιώς παρασκευασμένα ή επεξεργασμένα, χοιροειδή, προβατοειδή ή αιγοειδή, πετεινούς, κότες, γαλοπούλες και κουνέλια. Εξαιρούνται τα παραπροϊόντα σφαγίων, καθώς και τα προϊόντα των Δ.Κ. 0209 και 0210 (Δ.Κ. 0203, 0204, ΕΧ 0207, ΕΧ 0208).
  2. Ψάρια, φιλέτα και άλλη σάρκα ψαριών, καλαμάρια, χταπόδια και σουπιές, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα αλλά όχι αλλιώς παρασκευασμένα ή επεξεργασμένα. Εξαιρούνται τα συκώτια, αυγά και σπέρματα (Δ.Κ. 0302, ΕΧ 0303, ΕΧ 0304, ΕΧ 0307).
  3. Γάλα και προϊόντα γαλακτοκομίας. Αυγά πτηνών. Μέλι φυσικό. (Δ.Κ. 0401, 0402, 0403, 0404, 0405, 0406, 0407, 0408, 0409).
  4. Άλλα φυτά ζωντανά (στα οποία περιλαμβάνονται και οι ρίζες τους), μοσχεύματα και μπόλια. (Δ.Κ. 0602).
  5. Λαχανικά, φυτά, ρίζες και κόνδυλοι, βρώσιμα. Εξαιρούνται τα προϊόντα της Δ.Κ. 0714 (Δ.Κ. 0701, 0702, 0703, 0704, 0705, 0706, 0707, 0708, 0709, 0710, 0711, 0712, 0713).
  6. Καρποί και φρούτα βρώσιμα (Δ.Κ. 0801, 0802, 0803, 0804, 0805, 0806, 0807, 0808, 0809, 0810, 0811, 0812, 0813).
  7. Δημητριακά (Δ.Κ. 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006, 1007 και 1008).
  8. Προϊόντα αλευροποΐας. Άμυλα κάθε είδους (Δ.Κ. 1101, 1102, 1103, 1104, 1105, 1106 και ΕΧ 1108).
  9. Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα.
- Άλλα λάδια και τα κλάσματά τους, που παίρνονται αποκλειστικά από ελιές, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα και μείγματα από αυτά τα λάδια ή τα κλάσματα με λάδια ή κλάσματα της κλάσης 1509 (Δ.Κ. 1509 και 1510).

10. Παρασκευάσματα για τη διατροφή των παιδιών συσκευασμένα για τη λιανική πώληση. Ζυμαρικά, όχι ψημένα ή παραγεμισμένα ή αλλιώς παρασκευασμένα. Ψωμί, χωρίς προσθήκη άλλων ουσιών και όχι φρυγανισμένο ή περαιτέρω επεξεργασμένο. Κάψουλες κενές του τύπου που χρησιμοποιούνται για φάρμακα (Δ.Κ. EX 1901, EX 1902, EX 1905).
11. Νερά, στα οποία περιλαμβάνονται και τα φυσικά ή τεχνητά μεταλλικά νερά, χωρίς προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών ούτε αρωματισμένα, μη αεριούχα (Δ.Κ. EX 2201).
12. Φαρμακευτικά προϊόντα (Δ.Κ. 3001, 3002, 3003, 3004, 3005 και 3006).
13. Φάρμακα για την ιατρική του ανθρώπου των δασμολογικών κλάσεων 3003 και 3004. Εμβόλια για την ιατρική του ανθρώπου της δασμολογικής κλάσης 3002. (Δ.Κ. EX 3002, EX 3003, EX 3004). Ο συντελεστής του φόρου για τα αγαθά της παρούσας περίπτωσης ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%).
14. Βιβλία και βιβλία για παιδιά (Δ.Κ. EX 4901, EX 4903). Εφημερίδες και περιοδικές εκδόσεις τυπωμένες, έστω και εικονογραφημένες ή με διαφημίσεις (Δ.Κ. 4902). Ο συντελεστής του φόρου για τα αγαθά της παρούσας περίπτωσης ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%).
15. Ειδικές ανυψωτικές συσκευές (σκάλες, ανελκυστήρες, μηχανήματα ανεβοκατεβάσματος αναπήρων και παρόμοια), που χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση αναπήρων (Δ.Κ. EX 8428).
16. Αμαξάκια τύπου πολυθρόνας και άλλα οχήματα για αναπήρους, έστω και με κινητήρα ή άλλο μηχανισμό πρόωθησης, ανταλλακτικά αναπηρικού αμαξιδίου και ερεισίνωτο (Δ.Κ. 8713 και EX 8714).
17. Αντισυλληπτικές συσκευές που ονομάζονται «ενδομήτρια αντισυλληπτικά», αυτολιπαινόμενοι καθετήρες, καθετήρες κεντρικοί για αιμοκάθαρση, καθετήρες σίτισης, καθετήρες περιτοναϊκής, καθετήρες κύστεως υπερηβικές, σύριγγες σίτισης, πιεσόμετρα ομιλούντα, βελόνες (για τις πένες ινσουλίνης), βελόνες τεχνητού νεφρού (Δ.Κ. EX 9018).
18. Είδη και συσκευές ορθοπεδικής, στα οποία περιλαμβάνονται και οι ιατροχειρουργικές ζώνες και επίδεσμοι και οι πατερίτσες. Νάρθηκες, υποστηρίγματα και άλλα είδη και συσκευές για κατάγματα.
Είδη και συσκευές προθέσεως. Συσκευές για τη διευκόλυνση της ακοής στους κουφούς και άλλες συσκευές που κρατιούνται με το χέρι, φέρονται από τα πρόσωπα ή εισάγονται στον ανθρώπινο οργανισμό, με σκοπό την αναπλήρωση μιας έλλειψης ή τη θεραπεία μιας αναπηρίας. Συσκευές έκχυσης ινσουλίνης. Εξαίρονται τα μέρη και εξαρτήματα των παραπάνω αγαθών (Δ.Κ. EX 9021).
19. Η παράδοση νερού.
20. Ηλεκτρική ενέργεια (Δ.Κ. 2716), το φυσικό αέριο (Δ.Κ. 2711), καθώς και θέρμανση μέσω δικτύου (τηλε- θέρμανση).
21. Ανυψωτικό τουαλέτας (Δ.Κ. EX 3922), μπανιέρες για ανάπηρους (Δ.Κ. EX 3922, 6910, 7324), στηθόδεσμος μαστεκτομής - μαγιώ μαστεκτομής (Δ.Κ. EX 6212, 6112, 6211), προγράμματα για ηλεκτρονικούς υπολογιστές (jaws, supernova, hall, φωναισθησίας, fine reader) (Δ.Κ. EX 8523), εκτυπωτές Braille (Δ.Κ. EX 8443), ρολόγια χειρός (Braille) (Δ.Κ. EX 9102), πινακίδες γραφής (Braille), μέτρα (Braille) (Δ.Κ. EX 9017), μπαστούνια (λευκά και ηλεκτρονικά) (Δ.Κ. EX 6602), κασετόφωνα με 4 tracks (Braille) (Δ.Κ. EX 8519), ταινίες μέτρησης σακχάρου (Δ.Κ. EX 3822), τα οποία προορίζονται για την εξυπηρέτηση ατόμων με ειδικές ανάγκες.
22. Καθίσματα μπάνιου (Δ.Κ. EX 8401), αντλία αποσιδήρωσης για μεσογειακή αναιμία (Δ.Κ. EX 9018), σύστημα τραχειοστομίας - τραχειοσωλήνες - φίλτρα (Δ.Κ. EX 9018), περπατούρα (Δ.Κ. EX 8716, EX 6602, EX 9021), τρίποδο (Δ.Κ. EX 8716, EX 6602, EX 9021), σύστημα φωτεινής ειδοποίησης (Δ.Κ. EX 8531), δέκτης φωτεινών σημάτων (Δ.Κ. EX 8517), Braille display (Δ.Κ. EX 8528), scanner (Δ.Κ. EX 8471), Braille note taker (Δ.Κ. EX 8469), προγράμματα κινητών τηλεφώνων σε ελληνική και ξένη έκδοση (mobile speak, speaking phone) (Δ.Κ. EX 8523), πλαίσια γραφής για άτομα με μειωμένη όραση (Braille) (Δ.Κ. EX 3926), κάλτσες Α.Γ. ή Κ.Γ. (Δ.Κ. EX 6115, EX 6217), κάλτσες κολοβώματος (Δ.Κ. EX 6307), φίλτρα αιμοκάθαρσης, αιμοδιήθησης, αιμοδιαδιήθησης και πλασμαφαίρεσης (Δ.Κ. EX 9018), γραμμές αιμοκάθαρσης, αιμοδιήθησης, αιμοδιαδιήθησης και πλασμαφαίρεσης (Δ.Κ. EX 9018), σάκοι περισυλλογής υγρού προετοιμασίας φίλτρων (Δ.Κ. EX 3926), Y-connectors, σετ φλεβοκέντησης κατά την αιμοκάθαρση (Δ.Κ. EX 9018), φύσιγγες διττανθρακικών (Δ.Κ. EX 2836), συνδετικό από τιτάνιο (Δ.Κ. EX 9018, EX 8108), γραμμή

σύνδεσης και αποχέτευσης, σάκοι αποχέτευσης (Δ.Κ. ΕΧ 3926), κασέτες σύνδεσης, Clamp (λαβίδες) (Δ.Κ. ΕΧ 9018), βαλίτσα περιτοναϊκής κάθαρσης (SMART PD CASE) (Δ.Κ. ΕΧ 9018, ΕΧ 4202), αναλώσιμο υλικό για κολοστομίες (Δ.Κ. ΕΧ 3006), τα οποία προορίζονται για την εξυπηρέτηση ατόμων με ειδικές ανάγκες.»

Άρθρο 22 παρ. 1 περ. ιβ' του ν. 2859/2000 (Κώδικας Φ.Π.Α., Α' 248):

«ιβ) η παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης γενικά και οι στενά συνδεδεμένες με αυτή παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών, που παρέχονται από δημόσια εκπαιδευτήρια ή από άλλα πρόσωπα αναγνωρισμένα από την, κατά περίπτωση, αρμόδια αρχή, εκτός από τα φροντιστήρια όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης και τα κέντρα ξένων γλωσσών και ηλεκτρονικών υπολογιστών.»

Άρθρο 1 παρ. 1 περ. δ' του ν. 4334/2015 (Α' 80):

«δ) Οι προβλεπόμενες στις παραγράφους 4, 5 και 6 του άρθρου 21 του Ν. 2859/2000 (Α' 248) μειώσεις των συντελεστών καταργούνται σταδιακά ως ακολούθως:

Από 1.10.2015 στα αναπτυγμένα τουριστικά νησιά με το υψηλότερο κατά κεφαλή εισόδημα και από 1.6.2016 στα λιγότερο αναπτυγμένα νησιά. Εξαιρούνται της καταργήσεως και παραμένουν σε ισχύ έως την 31.12.2016 οι ισχύοντες σήμερα συντελεστές Φ.Π.Α. για τα πλέον απομακρυσμένα νησιά.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Οικονομικών ορίζονται ειδικότερα τα υπαγόμενα στις παραπάνω ρυθμίσεις νησιά της παρ. 4 του άρθρου 21 του Ν. 2859/2000 (Α' 248).»

Άρθρο 33 παρ. 1 εδ. τελευταίο του ν. 2859/2000 (Κώδικας Φ.Π.Α., Α' 248):

«Οι διακανονισμοί που αφορούν τις εκπτώσεις που διενεργήθηκαν σε μία διαχειριστική περίοδο περιλαμβάνονται σε δήλωση Φ.Π.Α. που υποβάλλεται το αργότερο μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του έβδομου μήνα του επόμενου ημερολογιακού έτους, από το έτος που έληξε η διαχειριστική περίοδος.»

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Δ.3: ΕΝΙΑΙΟΣ ΦΟΡΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ:

Άρθρο 8 παρ. 1 του ν. 4223/2013 (Α' 287):

«1. Ο ΕΝ.Φ.Ι.Α. καταβάλλεται εφάπαξ μέχρι την τελευταία εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου μήνα από την έκδοση της πράξης προσδιορισμού φόρου, ή σε ισόποσες μηνιαίες δόσεις, καθεμιά από τις οποίες δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα (10) ευρώ, και από τις οποίες η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα από την έκδοση της πράξης προσδιορισμού φόρου «, οι επόμενες δόσεις μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα κάθε επόμενου μήνα» και η τελευταία δόση καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του Δεκεμβρίου του ίδιου έτους. «Ειδικά για το έτος 2014, η τελευταία δόση καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του Φεβρουαρίου του έτους 2015. Εφόσον η πράξη προσδιορισμού του φόρου έχει εκδοθεί μέχρι και την 31η Ιουλίου 2014, η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι και την 30ή Σεπτεμβρίου 2014.» «Ποσά φόρου μέχρι πέντε (5) ευρώ δεν είναι απαιτητά και (διαγράφηκαν λέξεις) συνυπολογίζονται κατά τον υπολογισμό οφειλών αυτού από την εκκαθάριση του ίδιου φόρου επόμενων ετών.»

Άρθρο 3 του ν. 4328/2015 (Α' 51):

«Απαλλαγή από τον Ε.Ν.Φ.Ι.Α. των δικαιωμάτων στα ακίνητα που ανήκουν στον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού:

Στο τέλος της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 3 του Ν. 4223/2013 (Α' 287), μετά τις λέξεις «του άρθρου 2» προστίθενται οι εξής λέξεις: «, καθώς και στον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.)». Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου ισχύει από 1.1.2014.»

Άρθρο 5 παρ. 2, δύο τελευταία εδάφια, του ν. 4223/2013 (Α' 287):

«Επίσης στη συνολική αξία του πρώτου εδαφίου δεν συνυπολογίζεται η αξία των δικαιωμάτων επί των ξενοδοχειακών κτιρίων του άρθρου 8 της 1129485/479/ Γ0013 ΠΟΛ/1996 (Β' 1152) απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, τα οποία ιδιοχρησιμοποιούνται από ξενοδοχειακές ατομικές επιχειρήσεις, καθώς και η αξία των δικαιωμάτων επί των νοικοκυριών επιπλωμένων δωματίων/ διαμερισμάτων, εφόσον διαθέτουν σχετικό Ειδικό Σήμα Λειτουργίας (Ε.Σ.Λ.) από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Τουρισμού, τα οποία ιδιοχρησιμοποιούνται από ξενοδοχειακές ατομικές επιχειρήσεις. Δεν περιλαμβάνονται στη ρύθμιση του προηγούμενου εδαφίου οι τουριστικές επιπλωμένες επαύλεις (βίλες), οι τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες και τα σύνθετα τουριστικά καταλύματα.»

Άρθρο 3 παρ. 5 εδ. α' του ν. 4223/2013 (Α' 287):

«5. Για το έτος 2014, ο ΕΝ.Φ.Ι.Α. μειώνεται κατά 20% για τα δικαιώματα σε κύριους χώρους αποπερατωμένων κατοικιών, μονοκατοικιών, διαμερισμάτων και επαγγελματικών στεγών, όπως κατατάσσονται αυτοί σε κατηγορία κατά την παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 3842/2010 και αναφέρονται στις περιπτώσεις 3.1., 3.2., 4.2., 4.3. και 4.4. των παραγράφων 3 και 4 του ίδιου άρθρου, εφόσον ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα που είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας και καθ' όλη τη διάρκεια του προηγούμενου έτους ήταν κενοί και μη ηλεκτροδοτούμενοι. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων καθορίζεται η διαδικασία χορήγησης της μείωσης και οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.»

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Δ.4: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ν.27/1975 (Α' 77), ν.29/1975 (Α' 75) ΚΑΙ ν.4111/2013 (Α' 18)

Άρθρο 43 παρ. 1 του ν. 411/2013 (Α' 18):

«1. Στα γραφεία ή υποκαταστήματα αλλοδαπών επιχειρήσεων οποιουδήποτε τύπου ή μορφής, ασχολούμενα αποκλειστικά με τη ναύλωση, ασφάλιση, διακανονισμό αβαριών, μεσιτεία αγοραπωλησιών ή ναυπηγήσεων ή ναυλώσεων ή ασφαλίσεων πλοίων με ελληνική ή ξένη σημαία, πάνω από πεντακόσιους (500) κόρους ολικής χωρητικότητας, εξαιρούμενων των επιβατηγών ακτοπλοϊκών πλοίων και των εμπορικών πλοίων που εκτελούν εσωτερικούς πλόες, καθώς και με την αντιπροσώπευση πλοιοκτητριών εταιριών, ως και επιχειρήσεων που έχουν σαν αντικείμενο εργασιών τις ίδιες με τις παραπάνω αναφερόμενες δραστηριότητες, επιβάλλεται ετήσια εισφορά για τέσσερα (4) έτη επί του ετήσιου ποσού του συνολικού εισαγομένου και μετατρεπομένου σε ευρώ συναλλάγματος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 του ν. 27/1975 (Α' 77), η οποία υπολογίζεται με την παρακάτω κλίμακα:

Κλίμακιο υπολογισμού της εισφοράς				
Κλίμακιο ετήσιου συνολικού εισαγομένου και μετατρεπομένου σε	Συντελεστής %	Φόρος κλιμακίου	Σύνολο Εισαγομένου και μετατρεπομένου σε ευρώ	Σύνολο Φόρου (σε δολάρια Η.Π.Α.)

ευρώ συναλλάγματος (σε δολάρια Η.Π.Α.)			συναλλάγματος (σε δολάρια Η.Π.Α.)	
200.000	5	10.000	200.000	10.000
200.000	4	8.000	400.000	18.000
Υπερβάλλον	3			

Η παραπάνω εισφορά αφορά τα ετήσια ποσά συνολικού εισαγομένου και μετατρεπόμενου σε ευρώ συναλλάγματος της τετραετίας 2012 - 2015.

Στην περίπτωση που το συνολικό ετήσιο εισαγόμενο και μετατρεπόμενο σε ευρώ συνάλλαγμα μιας επιχείρησης είναι μικρότερο από το προβλεπόμενο ελάχιστο όριο των πενήντα χιλιάδων (50.000) δολαρίων Η.Π.Α., η εισφορά θα πρέπει να υπολογιστεί για πενήντα χιλιάδες και μετατρεπόμενου σε ευρώ και μετατρεπόμενου σε ευρώ (50.000) δολάρια Η.Π.Α.. «Η δια του παρόντος άρθρου προβλεπόμενη εισφορά δεν επιβάλλεται σε ημεδαπές και αλλοδαπές εταιρίες, που έχουν εγκαταστήσει γραφείο ή υποκατάστημα δυνάμει του άρθρου 25 του ν. 27/1975 και ασχολούνται με τη διαχείριση ή εκμετάλλευση πλοίων υπό ελληνική ή ξένη σημαία, καθώς και με τις λοιπές εργασίες που προβλέπονται από την εγκριτική πράξη εγκατάστασή τους.»

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Δ.5: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν.2960/2001 (Α' 265):

Άρθρο 78 παρ. 5 του ν.2960/2001:

" Για το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) κινητήρων, της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 73, το οποίο χρησιμοποιείται αποκλειστικά στη γεωργία, ο συντελεστής Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) ορίζεται σε εξήντα έξι (66) ευρώ ανά χιλιόλιτρο. Κατά τη θέση σε ανάλωση του ως άνω προϊόντος, εφαρμόζεται ο συντελεστής Ε.Φ.Κ. της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 73 και επιστρέφεται το ποσό του Ε.Φ.Κ. που υπολογίζεται με βάση τη διαφορά του συντελεστή της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 73 και του ως άνω οριζόμενου συντελεστή των εξήντα έξι (66) ευρώ ανά χιλιόλιτρο."

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Δ.6: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν.2969/2001 (Α' 281):

Άρθρο 7 παρ. Γ3 του ν. 2969/2001, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο δεύτερο παρ.3 του ν.4303/2014 (Α' 231):

«Γ3. Τα αποσταγματοποιεία μπορούν να συστεγάζονται και συλλειτουργούν με οινοποιεία, στα οποία οι αρμόδιες κατά το άρθρο 2 του παρόντος νόμου Αρχές μπορούν να διενεργούν τους απαραίτητους ελέγχους σύμφωνα με όρους, προϋποθέσεις και διαδικασίες που καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Άρθρο 7 παρ. Δ6 του ν. 2969/2001, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο δεύτερο παρ. 4 του ν.4303/2014 (Α' 231):

«Δ6. Απαγορεύεται η συνύπαρξη και λειτουργία ποτοποιείου σε ενιαίο χώρο με άλλη επιχείρηση εκτός από αποσταγματοποιείο και οινοπνευματοποιείο Β' κατηγορίας. Ωστόσο, η συνύπαρξη αυτή δεν επιτρέπεται στην περίπτωση συστέγασης και συλλειτουργίας οινοποιείου και αποσταγματοποιείου.»

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Δ.7: ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ:

Άρθρο 25 του ν. 4321/2015 (Α' 32):

«Ολοκλήρωση φορολογικού ελέγχου με φύλλα ελέγχου Σ.Δ.Ο.Ε.

1. Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στην υπ' αριθμ. πρωτ. ΔΕΛ Α 1069048 ΕΞ 2014 από 2.5.2014 εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων (ΑΔΑ: ΒΙΦ2Η-Α0Β) και στην περίπτωση 9 του κεφαλαίου «Λοιπά θέματα ελέγχου» της εγκυκλίου, εφόσον μέχρι 30.4.2015 δεν έχει η προβλεπόμενη στα ανωτέρω διαδικασία ολοκληρωθεί και βεβαιωθεί ο αναλογούν φόρος, η διαδικασία ολοκληρώνεται με τα εκδοθέντα, από το Σ.Δ.Ο.Ε., φύλλα ελέγχου.

2. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 30 του ν. 3296/2004 (Α' 253) προστίθεται νέα περίπτωση στ', η οποία έχει ως εξής:

«στ. Ο μερικός έλεγχος εφαρμογής της φορολογικής νομοθεσίας με έμφαση στη φορολογία εισοδήματος και ο έλεγχος εφαρμογής της τελωνειακής νομοθεσίας.»

3. Στην αρχή της παρ. 9 του άρθρου 30 του ν. 3296/ 2004 (Α' 253) προστίθενται δύο νέα εδάφια, τα οποία έχουν ως εξής:

«Οι εκθέσεις της Ειδικής Γραμματείας του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Ε.Γ. Σ.Δ.Ο.Ε.) οι οποίες έχουν συνταχθεί τηρουμένης της διαδικασίας των διατάξεων του άρθρου 6 του ν. 2690/1999, θεωρούνται για τη Φορολογική Διοίκηση εκθέσεις ελέγχου, κατά την έννοια του δευτέρου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 28 του ν. 4174/2013 (Α' 170) «Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας», παράγοντας άμεσα την προβλεπόμενη από το ίδιο εδάφιο οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου ή την πράξη επιβολής προστίμου της παραγράφου 2 του άρθρου 62 του ίδιου ως άνω νόμου.

Οι υπάλληλοι της Ειδικής Γραμματείας του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Ε.Γ. Σ.Δ.Ο.Ε.) στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων τους δύνανται να εφαρμόζουν τις διατάξεις του άρθρου 27 του ν. 4174/2013.»

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Δ.9: ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΕΥΘΥΝΗΣ ΟΡΓΑΝΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ:

Άρθρο 163 του π.δ. 16/1989 (Α' 6):

«Ο Προϊστάμενος δικαστικού:

1. Ευθύνεται προσωπικά για τη νόμιμη, έγκαιρη, ακριβή εκτέλεση των καθηκόντων που του ανατίθενται και καταλογίζεται για τις περιπτώσεις που δεν έλαβε όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για την αναστολή ή διακοπή της παραγραφής βεβαίωσης και είσπραξης των εσόδων του Δημοσίου από τον Υπουργό των Οικονομικών ή τον αρμόδιο Επιθεωρητή.

2. Ομοίως ο Προϊστάμενος δικαστικού ευθύνεται για κάθε περίπτωση απώλειας ή φθοράς τίτλων απαιτήσεων του δημοσίου που του εμπιστεύθηκαν και εφαρμόζονται ως προς την ευθύνη αυτοί οι διατάξεις του άρθρου 77 του Ν.Δ. 321/1969 "Περί Κώδικος Δημοσίου Λογιστικού".»

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Δ.10: ΔΑΠΑΝΕΣ ΜΕΤΑΚΙΝΟΥΜΕΝΩΝ ΕΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΚΤΟΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ:

Άρθρα 1 έως 24 και 32 του ν. 2685/1999 (Α' 35):

«Άρθρο 1:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Στις διατάξεις του παρόντος νόμου υπάγονται οι μετακινούμενοι εκτός έδρας, με οποιαδήποτε ιδιότητα, με εντολή του Δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α και β' βαθμού και των λοιπών Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), στο εσωτερικό ή το εξωτερικό, για εκτέλεση υπηρεσίας, με ειδική αποστολή, για συμμετοχή σε συνέδρια, σεμινάρια, εκπαίδευση, μετεκπαίδευση, καθώς και οι τοποθετούμενοι, μετατιθέμενοι και αποσπώμενοι.

2. Οι αναγνωριζόμενες σε βάρος του Δημοσίου δαπάνες μετακίνησης είναι:

α. Το αντίτιμο των εισιτηρίων των συγκοινωνιακών μέσων, η έκδοση κάρτας απεριόριστων διαδρομών, καθώς και η δαπάνη χρήσης ιδιόκτητου μεταφορικού μέσου ή μισθωμένου οχήματος, στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η χρησιμοποίησή του.

β. Τα έξοδα διανυκτέρευσης.

γ. Η ημερήσια αποζημίωση.

δ. Τα έξοδα μετάθεσης, τοποθέτησης και απόσπασης.

ε. Τα έξοδα μετακίνησης όσων αποχωρούν από την υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης, για τη μετάβαση τους στον τόπο της μόνιμης κατοικίας τους.

Άρθρο 2:

1. Ως έδρα νοείται, κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου, η πόλη στην οποία λειτουργεί η υπηρεσία όπου υπηρετεί ο μετακινούμενος δημόσιος λειτουργός ή υπάλληλος. Για όσους διαμένουν σε άλλη πόλη εκτός της έδρας της υπηρεσίας τους, ως αφετηρία εκκίνησης για τις μετακινήσεις τους θεωρείται η έδρα της υπηρεσίας τους.

2. Ως ημέρα εκτός έδρας θεωρείται κάθε ημέρα μετακίνησης του υπαλλήλου από την έδρα του, για εκτέλεση υπηρεσίας, ανεξάρτητα εάν διανυκτερεύει ή επιστρέφει αυθημερόν.

3. Ο αριθμός των επιτρεπομένων κατ' έτος και κατά μήνα ημερών εκτός έδρας των υπαλλήλων, ανάλογα με τον κλάδο, την κατηγορία και ειδικότητα που ανήκουν, καθορίζεται με κοινή απόφαση του αρμόδιου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών και δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τις εκατόν είκοσι (120) κατ' έτος.

Επίσης η ανωτέρω υπέρβαση του ανώτατου ορίου ημερών εκτός έδρας επιτρέπεται για τους υπαλλήλους του Υπουργείου Ανάπτυξης που μετακινούνται εκτός έδρας για τη διενέργεια ελέγχου λειτουργίας στις επιχειρήσεις καζίνο. Η προβλεπόμενη από το προηγούμενο εδάφιο για την περίπτωση αυτή απόφαση, κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, μπορεί να έχει αναδρομική ισχύ ένα έτος από την ημερομηνία έκδοσής της.

Ειδικώς, για τους υπαλλήλους της Υπηρεσίας Πρώτης Υποδοχής και της Υπηρεσίας Ασύλου του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, οι εκτός έδρας μετακινήσεις κατ' έτος και κατά μήνα επιτρέπεται να καθορίζονται και πέραν του ανωτέρω ορίου, σύμφωνα με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη. Οι δαπάνες για την ως άνω υπέρβαση καλύπτονται από ευρωπαϊκούς ή άλλους πόρους εκτός Κρατικού Προϋπολογισμού.

Με κοινή απόφαση του αρμόδιου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών επιτρέπεται υπέρβαση του ανώτατου ορίου των ημερών εκτός έδρας μόνο για την αντιμετώπιση έκτακτων γεγονότων (θεομηνίες, πυρκαγιές, επιδημίες), για μηχανικούς του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων για τις ανάγκες ελέγχου και επίβλεψης μελετών και έργων, "για τους υπαλλήλους του Σ.Δ.Ο.Ε., για τις ανάγκες των ελέγχων για οικονομικές απάτες", καθώς και για τους γεωτεχνικούς υπαλλήλους που

μετακινούνται για την εφαρμογή προγραμμάτων και ελέγχων του Υπουργείου Γεωργίας. Η απόφαση αυτή εκδίδεται το αργότερο μέσα σε ένα (1) μήνα από τη μετακίνηση, μετά την εξάντληση του ανώτατου ορίου. Οι αποφάσεις για τον και ορισμό του ανωτάτου ορίου ημερών, κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, εκδίδονται μέσα σε ένα τρίμηνο από την έναρξη της ισχύος του. Δεν επιτρέπεται ο ετήσιος συμψηφισμός των κατά μήνα ημερών. Εξαιρούνται ειδικές περιπτώσεις που καθορίζονται με τις αποφάσεις αυτές.

Με όμοιες αποφάσεις μπορεί να καθορίζεται και το ανώτατο όριο των κατά μήνα χιλιομέτρων, που επιτρέπεται να πραγματοποιούν οι μετακινούμενοι με ιδιότητα μεταφορικά μέσα. Μετά την εξάντληση του ανωτέρω ορίου καταβάλλεται μόνο το αντίτιμο των εισιτηρίων των φθηνότερων συγκοινωνιακών μέσων.

Προκειμένου για υπαλλήλους που υπηρετούν στους ο.τ.α. α' και β' βαθμού, αντί των ως άνω κοινών υπουργικών αποφάσεων εκδίδεται αντίστοιχα απόφαση του αρμόδιου Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας.

4. α) Ο διοικητικός έλεγχος ασκείται από το Υπουργείο Ανάπτυξης και περιλαμβάνει ενδεικτικά τον έλεγχο κτιρίων και εγκαταστάσεων, τη διεξαγωγή των τυχερών παιγνίων, τα υλικά και τα μηχανήματα διεξαγωγής των παιγνίων και τη διαδικασία προμήθειάς τους, καθώς και την τήρηση των όρων χορήγησης της άδειας. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται ο τρόπος, η διαδικασία και τα όρια του διοικητικού ελέγχου.

Με προκήρυξη διεθνούς διαγωνισμού είναι δυνατή η ανάθεση τεχνικής υποστήριξης του συστήματος ελέγχου σε φορείς του ιδιωτικού τομέα που έχουν διεθνή εμπειρία σε ανάλογες εργασίες υψηλής τεχνολογίας και εξειδίκευσης στον έλεγχο καζίνο.

β) Ο οικονομικός έλεγχος, εκτός εκείνου της εφαρμογής των όρων αδειών ίδρυσης και λειτουργίας, ασκείται από το Υπουργείο Οικονομικών. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται ο τρόπος και η διαδικασία του οικονομικού ελέγχου, καθώς και οι λεπτομέρειες κάθε απαιτούμενης συνεργασίας των Υπουργείων Οικονομικών και Ανάπτυξης.

γ) Μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων στα προηγούμενα εδάφια υπουργικών αποφάσεων ισχύουν οι κανονισμοί ελέγχου που έχουν εκδοθεί και εφαρμόζονται.

Άρθρο 3:

1. Οι αποφάσεις ή εντολές μετακίνησης των υπαλλήλων και λοιπών προσώπων εκδίδονται από τον αρμόδιο Υπουργό, από τον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας, για τους υπαλλήλους που υπάγονται σε αυτούς.

Οι εντολές μετακίνησης των υπαλλήλων των Ο.Τ.Α. β' βαθμίδας και των λοιπών προσώπων εκδίδονται από τον Νομάρχη ή από τα εξουσιοδοτημένα από αυτόν όργανα. Οι εντολές μετακίνησης των υπαλλήλων των Ο.Τ.Α. α' βαθμίδας και των λοιπών Ν.Π.Δ.Δ. εκδίδονται από το αρμόδιο για διορισμό όργανο ή τα ειδικά για το σκοπό αυτόν εξουσιοδοτημένα όργανα.

2. Οι κατά τα ανωτέρω αποφάσεις ή εντολές μετακίνησης εκδίδονται με την προϋπόθεση ότι υπάρχει σχετική πίστωση στον προϋπολογισμό τους. Η συνδρομή της προϋπόθεσης αυτής αναφέρεται στην εντολή μετακίνησης.

3. Με τις αποφάσεις ή εντολές μετακίνησης, οι οποίες εκδίδονται πριν από την ημερομηνία αναχώρησης του μετακινούμενου, προσδιορίζεται η ημερομηνία μετακίνησης ο αριθμός των ημερών εκτός έδρας, η αιτία, ο τόπος και το μέσο μετακίνησης. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις επείγουσας μετακίνησης με προφορική εντολή, παρέχεται γραπτή έγκριση το αργότερο σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία επιστροφής του μετακινούμενου στην έδρα του.

Άρθρο 4:

1. Οι μετακινούμενοι στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό δικαιούνται να ταξιδεύουν, ανάλογα με την ιδιότητα τους και το βαθμό που κατέχουν, στις παρακάτω θέσεις:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ I

Με αεροπλάνο, πλοίο και τρένο στην Α' θέση, με δικαίωμα χρήσης κλινάμαξας Α' θέσης για το εξωτερικό και εσωτερικό, οι παρακάτω:

α. Πρωθυπουργός, Πρόεδρος της Βουλής, Αντιπρόεδροι της Κυβέρνησης και της Βουλής, Υπουργοί, Αναπληρωτές Υπουργοί, Υφυπουργοί και Βουλευτές.

β. Γενικοί Γραμματείς Υπουργείων, της Βουλής και Περιφερειών, Πρόεδροι Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Νομάρχες, Δήμαρχοι δήμων με πληθυσμό άνω των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) κατοίκων.

γ. Πρέσβεις, Πληρεξούσιοι Υπουργοί Α' και Β' και αντίστοιχοι, Πρόεδροι, Αντιπρόεδροι και Εισαγγελείς Ανωτάτων Δικαστηρίων, Γενικός Επίτροπος Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο και αντίστοιχοι, Πρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, Αρχηγός και Υπαρχηγός Γενικού Επιτελείου Εθνικής Αμυνας (Γ.Ε.ΕΘ.Α.) Αρχηγοί Γενικών Επιτελείων, Διοικητής Στρατιάς, Γενικός Επιθεωρητής Στρατού, Αρχηγός Στόλου, Αρχηγό Τακτικής Αεροπορίας, Αρχηγός Ελληνικής Αστυνομίας Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος, Διοικητές Τραπεζών, Διοικητής Αγίου Ορους, Πρόεδροι Ανεξαρτήτως Διοικητικών Αρχών, Πρυτάνεις, "Ειδικός Νομικός Σύμβουλος και Νομικοί Σύμβουλοι Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας Υπουργείου Εξωτερικών" « και ο Γενικός Διευθυντής του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (Ο.Δ.ΔΗ.Χ.) » « και ο πρόεδρος του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομόνων (Σ.Ο.Ε.) του Υπουργείου Οικονομικών. »

δ. Οι σύζυγοι των ανωτέρω, όταν συνοδεύουν αυτούς επίσημα.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ II

Με πλοίο και τρένο στην Α' θέση με δικαίωμα χρήσης κλινάμαξας Α' θέσης και με αεροπλάνο στην οικονομική θέση, για το εξωτερικό και εσωτερικό οι παρακάτω:

α) Κατ' απομονή Πρέσβεις, Σύμβουλοι της Επικρατείας, Αεροπαγίτες, Σύμβουλοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου και αντίστοιχοι., Αντεπίτροπος των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων, Αντιπρόεδρος Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Νομικοί Σύμβουλοι του Ν.Σ.Κ., Αντεισαγγελείς Αρείου Πάγου. Πρόεδροι και Εισαγγελείς Εφετών, Επικεφαλής Νομικών Προσώπων του δημόσιου τομέα - Διοικητές ή Πρόεδροι - Υποδιοικητές, Γενικοί Γραμματείς Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α., Αντιπρυτάνεις, Καθηγητές Α.Ε.Ι. και Πρόεδροι αναγνωρισμένων Ερευνητικών Κέντρων, Αντιστράτηγοι, Υποστράτηγοι, Ταξίαρχοι και αντίστοιχοι, Συνταγματάρχες και αντίστοιχοι. Ειδικοί Γραμματείς, Γενικοί Διευθυντές, Διευθύνοντες Σύμβουλοι Δημόσιων Οργανισμών και Επιχειρήσεων, Γενικοί Διευθυντές και Προϊστάμενοι των Ειδικών Γραφείων του Πολιτικού Γραφείου του Πρωθυπουργού. Αναπληρωτής Διοικητής Αγίου Ορους, Αντιπρόεδρος και Σύμβουλοι του Α.Σ.Ε.Π., βοηθοί Νομάρχες, βοηθοί Συνήγοροι του Πολίτη, (Νομικοί Σύμβουλοι Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας ΥΠ.ΕΞ.) και Πρόεδροι Τ.Ε.Ι..

β. Σύμβουλοι Πρεσβείας Α' ή Β' και αντίστοιχοι, Πάρεδροι Ανωτάτων Δικαστηρίων, Εφέτες και Αντεισαγγελείς Εφετών, Πρόεδροι και Εισαγγελείς Πρωτοδικών, Πάρεδροι του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, Ερευνητές, Πρόεδροι Νομαρχιακών Συμβουλίων και Επιτροπών, Επαρχοι, Διευθυντές και αντίστοιχα, Προϊστάμενοι Υπηρεσιών Επιπέδου Διεύθυνσης ή αντίστοιχης μονάδας, Επιθεωρητές, Αντιπρόεδροι και Καθηγητές Τ.Ε.Ι. όλων των βαθμίδων, Ειδικοί Σύμβουλοι, Σχολικοί Σύμβουλοι, Δήμαρχοι κάτω των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) κατοίκων, Αντιδήμαρχοι, Αναπληρωτές Νομικοί Σύμβουλοι ΥΠ.ΕΞ., Ειδικοί Συνεργάτες «τα μέλη και οι επιστημονικοί συνεργάτες του Σ.Ο.Ε. του Υπουργείου Οικονομικών.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ III

Με πλοίο και τρένο στη Β' θέση και στην οικονομική θέση με αεροπλάνο, για το εξωτερικό και εσωτερικό, με δικαίωμα χρήσης κλινάμαξας Β' θέσης μόνο για το εξωτερικό, οι παρακάτω:

α. Γραμματείς Πρεσβείας Α' ή Θ' και αντίστοιχοι, Εισηγητές Ανωτάτων Δικαστηρίων, Πρωτοδικές και Αντεισαγγελείς Πρωτοδικών, Ειρηνοδίκες Α' και Β', Δικαστικοί Αντιπρόσωποι του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, Μέλη Νομαρχιακών Συμβουλίων και Επιτροπών, Μέλη Δημοτικών Συμβουλίων, Αντισυνταγματάρχες, Ταγματάρχες και αντίστοιχοι, Τμηματάρχες και αντίστοιχοι, Προϊστάμενοι Υπηρεσιών Επιπέδου Τμήματος ή ενδιάμεσου επιπέδου, μεταξύ Διεύθυνσης και Τμήματος, Μέλη Διοικητικών Συμβουλίων Ν.Π.Δ.Δ. και φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

β. Γραμματείς Πρεσβείας Γ' και αντίστοιχοι, Εμμισθοί Πάρεδροι Πρωτοδικών και αντίστοιχοι, Ειρηνοδίκες, Λοχαγοί και αντίστοιχοι, Νομικοί Σύμβουλοι ή Δικηγόροι Νομικών Υπηρεσιών Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, ιδιώτες.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ IV

Με πλοίο και τρένο στη Β' θέση και στην οικονομική θέση με αεροπλάνο για το εξωτερικό και εσωτερικό, όλοι οι λοιποί που δεν αναφέρονται στις ανωτέρω κατηγορίες.

2. Τα μέλη οικογενείας, όπως αυτά προσδιορίζονται 14 και στην παράγραφο 4 του άρθρου 23 του παρόντος, κατά περίπτωση, δικαιούνται να ταξιδεύουν στην ίδια θέση που ταξιδεύει ο υπάλληλος. Σε περίπτωση χρήσης κλινάμαζας τα τέκνα μέχρι πέντε (5) ετών δικαιούνται, ανά δύο, μια κλίνη.

3. Συνοδοί ασφαλείας δικαιούνται την ίδια θέση με το πρόσωπο που συνοδεύουν.

Άρθρο 5:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ

1. Τα έξοδα μετακίνησης εντός έδρας αφορούν την κίνηση των υπαλλήλων για εκτέλεση υπηρεσίας μέσα στην πόλη. Ως πόλη θεωρείται ο ευρύτερος οικισμός που περιλαμβάνει την ομώνυμη πόλη και τους συνεχόμενους συνοικισμούς και προάστια, οι οποίοι, ανεξάρτητα αν είναι δήμοι ή κοινότητες, αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του ευρύτερου οικιστικού συγκροτήματος και εξυπηρετούνται από αστικό συγκοινωνιακό δίκτυο. Τα αναγνωριζόμενα έξοδα περιλαμβάνουν την αξία του αντιτίμου των εισιτηρίων αστικών συγκοινωνιών ή της κάρτας απεριορίστων διαδρομών. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν έχουν εφαρμογή στους νεοσυσταθέντες οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης σύμφωνα με το ν. 2539/1997, εφόσον απέχουν από την έδρα των υπαλλήλων πάνω από είκοσι (20) χιλιόμετρα ή και κάτω από είκοσι (20) χιλιόμετρα σε περίπτωση που δεν εξυπηρετούνται από τακτική συγκοινωνία.

2. Έξοδα μετακίνησης εντός έδρας καταβάλλονται στους επιμελητές. Καταβάλλονται επίσης σε υπαλλήλους που ασκούν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, παράλληλα με τα κύρια καθήκοντά τους, χρέη επιμελητή, όταν δεν υπάρχουν επιμελητές.

Για την αναγνώριση των εξόδων μετακίνησης εντός έδρας δεν απαιτείται γραπτή εντολή.

Πέραν των ανωτέρω εξόδων μετακίνησης, δεν καταβάλλεται κανένα άλλο ποσό για αυτές τις μετακινήσεις.

3. Ειδικές διατάξεις, με τις οποίες προβλέπεται η χορήγηση κατ' αποκοπή εξόδων μετακίνησης, σε υπαλλήλους για τις μετακινήσεις τους εντός έδρας, διατηρούνται σε ισχύ και δεν υπόκεινται σε κρατήσεις υπέρ τρίτων.

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, τα κατ' αποκοπή έξοδα μετακίνησης δύνανται να αναπροσαρμόζονται και να επεκτείνονται από 1ης Ιανουαρίου 1998, σε υπαλλήλους του ίδιου Υπουργείου, που η φύση της εργασίας τους επιβάλλει συνεχείς μετακινήσεις εντός έδρας.

Προκειμένου περί του προσωπικού των Ο.Τ.Α., τα κατ' αποκοπή έξοδα μετακίνησης καταβάλλονται από 1ης Απριλίου 1998, σύμφωνα με την αριθμ. 2040222/4110/0022/19.6.1998 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών, το περιεχόμενο της οποίας έχει ως εξής:

4. Για τη μετάβαση του υπαλλήλου από την κατοικία του στην υπηρεσία του και αντίστροφα, δεν αναγνωρίζονται έξοδα μετακίνησης, ανεξάρτητα αν η κατοικία του υπαλλήλου είναι εκτός ή εντός της έδρας της υπηρεσίας του.

Άρθρο 6

[καταργήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 3833/2010 (Α' 40/15.3.2010)].

Άρθρο 7

1. Οι υπάλληλοι επιτρέπεται να χρησιμοποιούν ιδιωτικής χρήσης επιβατικό αυτοκίνητο που ανήκει στους ίδιους ή σε σύζυγο, κατά της μετακινήσεις τους για εκτέλεση υπηρεσίας, ύστερα από έγκριση του αρμόδιου οργάνου της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, με προσωπική τους ευθύνη για τυχόν ατύχημα ή ζημία του αυτοκινήτου.

2. Η χρησιμοποίηση ιδιωτικής χρήσεως αυτοκινήτου επιτρέπεται στις εξής περιπτώσεις:

A. Εντός έδρας

α. Για μετακινήσεις των τεχνικών υπαλλήλων για επίβλεψη των δημόσιων έργων, όπως αυτά προσδιορίζονται με την παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 1418/1984 (ΦΕΚ 23 Α'), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

β. Για μετακινήσεις υπαλλήλων που διενεργούν ελέγχους, επιθεωρήσεις ή δειγματοληψίες ή συντήρηση σχολείων, καθώς και επισκέψεις κοινωνικού, υγειονομικού ή ιατρικού σκοπού, εντός των πόλεων Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης και σε πόλεις άνω των 100.000 κατοίκων, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 5 του παρόντος νόμου και σε τριακόσια (300) χιλιόμετρα μηνιαίως. Για τα επιπλέον χιλιόμετρα αναγνωρίζεται το αντίτιμο του εισιτηρίου των συγκοινωνιακών μέσων.

γ. Απαραίτητη προϋπόθεση για την καταβολή χιλιομετρικής αποζημίωσης στις προηγούμενες περιπτώσεις είναι η ύπαρξη γραπτής εντολής για χρησιμοποίηση ιδιωτικής χρήσης αυτοκινήτου και η μη λήψη πάγιων εξόδων μετακίνησης κατά το μήνα της μετακίνησης.

δ. Σε όσους από τους ανωτέρω υπαλλήλους δεν διαθέτουν ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητο, τους καταβάλλεται το αντίτιμο του εισιτηρίου.

B. Εκτός έδρας

α. Για μετακινήσεις εκτός έδρας και μέσα στα όρια του νομού, στον οποίο υπηρετούν οι υπάλληλοι ή της περιφέρειας για τους υπαλλήλους που υπηρετούν σε αυτήν, ανεξάρτητα αν οι περιοχές εξυπηρετούνται από συγκοινωνιακά μέσα.

β. Για μετακινήσεις εκτός έδρας και εκτός των ορίων του νομού ή της περιφέρειας, εάν πρόκειται να μεταβούν διαδοχικά σε περισσότερες από μια περιοχές.

γ. Για μετακινήσεις στη νησιωτική Ελλάδα, όταν από τον τόπο προορισμού του υπαλλήλου προβλέπεται διαδοχική μετακίνηση.

δ. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών, καθώς και για τη διενέργεια ελέγχων από τα όργανα του Εθνικού Ελεγκτικού Κέντρου, με αιτιολογημένη πάντοτε απόφαση του αρμόδιου οργάνου.

ε. Για μετακινήσεις του εκπαιδευτικού και λοιπού προσωπικού του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που μετέχει στην προετοιμασία και διεξαγωγή των γενικών και ειδικών εξετάσεων. κατά την περίοδο των εξετάσεων αυτών.

3. Αν χρησιμοποιήθηκε ιδιωτικής χρήσης μεταφορικό μέσο, χωρίς να πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου, καταβάλλεται μόνο το αντίτιμο του εισιτηρίου του φθηνότερου συγκοινωνιακού μέσου της αντίστοιχης διαδρομής.

4. Μίσθωση μεταφορικού μέσου επιτρέπεται όταν είναι αναγκαία η μεταφορά υλικών. Αν δεν υπάρχει συγκοινωνιακή εξυπηρέτηση, επιτρέπεται η χρήση επιβατικού αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης (ταξί).

Άρθρο 8:

1. Διανυκτέρευση είναι η διαμονή του υπαλλήλου κατά τη διάρκεια της νύκτας στον τόπο της εκτός έδρας μετακίνησής του.

2. Η διανυκτέρευση επιτρέπεται:

α. Όταν η απόσταση από την έδρα του υπαλλήλου είναι μεγαλύτερη από εκατόν εξήντα (160) χιλιόμετρα, εφόσον κινείται με ιδιόκτητο ή υπηρεσιακό αυτοκίνητο και μεγαλύτερη από "εκατόν είκοσι (120) χιλιόμετρα, όταν κινείται με συγκοινωνιακό μέσο και για μετακινήσεις στη νησιωτική Ελλάδα σε απόσταση μεγαλύτερη από είκοσι (20) ναυτικά μίλια.

β. Όταν οι υπάλληλοι υποχρεωθούν να διανυκτερεύσουν στην ύπαιθρο για αντιμετώπιση θεομηνιών, πυρκαγιών, επιδημιών, για περιπολίες ή για άλλη υπηρεσιακή ανάγκη, που επιβάλλει, λόγω της φύσεώς της, τη διανυκτέρευση στην ύπαιθρο.

γ. Όταν υπάρχει αντικειμενική αδυναμία επιστροφής, η οποία βεβαιώνεται από την οικεία αστυνομική, λιμενική ή αερολιμενική αρχή.

3. Ως δαπάνη διανυκτέρευσης θεωρείται το καταβαλλόμενο ποσό σε κάθε τύπο ξενοδοχειακής μονάδας, πανσιόν ή ενοικιαζόμενο δωμάτιο. Το ύψος της δαπάνης αυτής ανάλογα με την κατηγορία, στην οποία οι δικαιούχοι εντάσσονται, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 4 του παρόντος νόμου, ορίζεται κατ' ανώτατο όριο ως εξής:

α. Κατηγορία I περιπτώσεις β' και γ, μέχρι είκοσι χιλιάδες (20.000) δραχμές.

β. Κατηγορία II, μέχρι δεκαοκτώ χιλιάδες (18.000) δραχμές.

γ. Κατηγορία III, μέχρι δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) δραχμές.

δ. Κατηγορία IV, μέχρι δώδεκα χιλιάδες (12.000) δραχμές.

Τα ανωτέρω ποσά προσαυξάνονται κατά είκοσι τοις εκατό (20%) κατά τη θερινή περίοδο Ιουλίου - Σεπτεμβρίου και μπορεί να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

4. Δεν καταβάλλεται δαπάνη διανυκτέρευσης όταν άλλος φορέας, εκτός από αυτόν στον οποίο ανήκει ο μετακινούμενος, καλύπτει αυτήν.

Άρθρο 9:

1. Ημερήσια αποζημίωση είναι το χρηματικό ποσό που καταβάλλεται στον μετακινούμενο για την κάλυψη των έκτακτων εξόδων, τα οποία προκαλούνται λόγω της μετακίνησης και παραμονής του εκτός έδρας, για εκτέλεση υπηρεσίας.

Το ποσό της ημερήσιας αποζημίωσης ορίζεται σε δέκα χιλιάδες (10.000) δραχμές, ανεξάρτητα από τη θέση ή το βαθμό του μετακινούμενου. Το ανωτέρω ποσό δύναται να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

2. Η ημερήσια αποζημίωση της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού καταβάλλεται:

A. Ολόκληρη

α. Όταν οι μετακινούμενοι διανυκτερεύουν σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 8 του παρόντος νόμου.

β. Όταν οι δαπάνες διανυκτέρευσης και μόνον αυτές καλύπτονται από το Δημόσιο ή Ν.Π.Δ.Δ. ή Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.). Β. Το ένα δεύτερο (1/2) της ημερήσιας αποζημίωσης σε περίπτωση που καλύπτονται από ημιδιατροφή.

Γ. το ένα τρίτο (1/3) της ημερήσιας αποζημίωσης δικαιούνται:

α. Για την ημέρα της επιστροφής μετά από διανυκτέρευση.

β. Οι μετακινούμενοι σε απόσταση άνω των σαράντα (40) χιλιομέτρων ή δέκα (10) ναυτικών μιλίων και επιστρέφοντες αυθημερόν στην έδρα τους, καθώς και από νησί σε νησί άνω των πέντε (5) ναυτικών μιλίων.

Άρθρο 10:

1. Δημόσιοι λειτουργοί και υπάλληλοι, που καλούνται από τις ανακριτικές και δικαστικές αρχές να μετακινηθούν εκτός έδρας, ως μάρτυρες ή τεχνικοί σύμβουλοι για υπόθεση που σχετίζεται με την υπηρεσία τους, καθώς και όσοι παραπέμπονται, κατόπιν εντολής της προϊσταμένης τους αρχής, για να εξετασθούν ενώπιον Δευτεροβάθμιων Υγειονομικών Επιτροπών, θεωρείται ότι μετακινούνται για εκτέλεση υπηρεσίας και δικαιούνται έξοδα μετακίνησης, ημερήσια αποζημίωση και έξοδα διανυκτέρευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Οι ανωτέρω δεν δικαιούνται παράλληλα αντίστοιχης αποζημίωσης που χορηγείται από τα Δικαστήρια.

2. Οι δαπάνες μετακίνησης, ημερήσιας αποζημίωσης και διανυκτέρευσης των δημοσίων λειτουργών και υπαλλήλων, οι οποίοι μεταβαίνουν για εκτέλεση υπηρεσίας σε Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμίδας και λουπά Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ., Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμούς, κατόπιν αιτήματος των υπηρεσιών αυτών, βαρύνουν τους προϋπολογισμούς τους.

3. Στα αιρετά όργανα των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων καταβάλλονται τα έξοδα μετακίνησης και η ημερήσια αποζημίωση που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο. Ειδικά για ης μετακινήσεις τους από την κατοικία τους στην έδρα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις των συλλογικών οργάνων δικαιούνται τα ανωτέρω έξοδα, εφόσον η απόσταση είναι μεγαλύτερη των "πενήντα (50)" χιλιομέτρων ή σε νησιά εκτός της έδρας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης που είναι σε απόσταση άνω των δέκα (10) ναυτικών μιλίων.

Άρθρο 11:

1. Ο Πρωθυπουργός, οι Αντιπρόεδροι της Κυβέρνησης, οι υπουργοί, οι αναπληρωτές υπουργοί και οι υφυπουργοί, όταν μετακινούνται για υπηρεσιακούς λόγους εκτός έδρας, δικαιούνται:

α. Δαπάνη διανυκτέρευσης, ίση με την αναγραφόμενη στο δελτίο παροχής υπηρεσιών του ξενοδοχείου που επιλέγουν.

β. Ημερήσια αποζημίωση, η οποία καθορίζεται σε είκοσι χιλιάδες (20.000) δραχμές και

γ. Το αντίτιμο του εισιτηρίου του συγκοινωνιακού μέσου που χρησιμοποιούν.

2. Για την ημέρα επιστροφής, καθώς και για μετακινήσεις με αυθημερόν επιστροφή, η ημερήσια αποζημίωση περιορίζεται στο ένα τρίτο (1/3).

3. Οι συνοδοί ασφαλείας διαμένουν στο ίδιο ξενοδοχείο με το πρόσωπο που συνοδεύουν και δικαιούνται τα ίδια έξοδα διανυκτέρευσης.

4. Τα παραπάνω ποσά μπορεί να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Άρθρο 12:

1. Στους υπηρετούντες, με οποιαδήποτε σχέση, υπαλλήλους του Δημοσίου και των Ν.Π.Δ.Δ. που μεταβαίνουν με εντολή της υπηρεσίας για να μετάσχουν σε συνέδρια, σεμινάρια ή εργασίες κέντρων ερευνών, αναγνωρίζεται η δαπάνη εγγραφής ή συμμετοχής σε αυτά. Οι δαπάνες αυτές καταβάλλονται στον αποστέλλόμενο υπάλληλο, στο εσωτερικό ή το εξωτερικό, με την υποχρέωση να υποβάλει στην υπηρεσία του τη σχετική εξοφλητική απόδειξη πληρωμής τους.

2. Στους μετακινούμενους, για την αιτία που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο, στο εσωτερικό

αναγνωρίζονται τα έξοδα χρήσης ιδιόκτητου μεταφορικού μέσου, καθώς και η δαπάνη διανυκτέρευσης και ημερήσιας εκτός έδρας αποζημίωσης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 8 και 9 του παρόντος νόμου.

3. Για την εξυπηρέτηση των λειτουργικών αναγκών των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, που διοργανώνονται από τις μονάδες εκπαίδευσης δημοσίων υπηρεσιών, δύναται να δικαιολογείται δαπάνη, για κάθε πρόγραμμα ή ημερίδα, γενικά, μέχρι το ποσό των χιλίων (1.000) δραχμών, ημερησίως, για την προμήθεια και τη χορήγηση αφεψήματος ή αναψυκτικού, με γλύκισμα ή άλλο ανάλογο έδεσμα, σε κάθε εκπαιδευόμενο ή μέλος του διδακτικού προσωπικού.

Το ανωτέρω ποσό δύναται να αναπροσαρμόζεται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών.

Άρθρο 13:

1. Οι πολιτικοί δημόσιοι λειτουργοί και υπάλληλοι, όταν αποσπώνται σε υπηρεσία που βρίσκεται εκτός της έδρας της Υπηρεσίας στην οποία ανήκει η οργανική τους θέση, δικαιούνται δαπάνες μετακίνησης κατά τις εξής διακρίσεις:

α. Το αντίτιμο του εισιτηρίου μετάβασης και επιστροφής ή χιλιομετρική αποζημίωση σε περίπτωση χρησιμοποίησης ιδιόκτητου μεταφορικού μέσου που ανήκει σε αυτούς ή σε σύζυγο, αν μετακινούνται σε απόσταση μέχρι "εβδομήντα (70)" χιλιόμετρα ή μέχρι δέκα (10) ναυτικά μίλια.

β. Τα έξοδα μετακίνησης και το ένα τρίτο (1/3) της ημερήσιας αποζημίωσης για χρονικό διάστημα μέχρι σαράντα (40) ημερών, αν μετακινούνται σε απόσταση άνω των "εβδομήντα (70)" χιλιομέτρων ή δέκα (10) ναυτικών μιλίων και επιστρέφουν αυθημερόν στον τόπο της μόνιμης κατοικίας τους.

γ. Ολόκληρη την ημερήσια αποζημίωση και τις δαπάνες διανυκτέρευσης, για χρονικό διάστημα μέχρι σαράντα (40) ημέρες, αν μετακινούνται σε απόσταση μεγαλύτερη των "εβδομήντα (70)" χιλιομέτρων ή των δέκα (10) ναυτικών μιλίων και εγκαθίστανται προσωρινά στον τόπο της απόσπασής τους για όλο το χρονικό διάστημα αυτής.

δ. Εάν η απόσπαση του λειτουργού ή υπαλλήλου είναι μεγαλύτερη από έξι (6) μήνες, αναγνωρίζονται και οι δαπάνες μεταφοράς οικοσκευής του, οι οποίες καταβάλλονται με την προσκόμιση φορτωτικής ή άλλων επίσημων παραστατικών στοιχείων και μέχρι το ένα δεύτερο (1/2) του εκάστοτε βασικού ποσού του άρθρου 14 του παρόντος νόμου, προσαυξανόμενο μόνο με το ποσό που ορίζεται ανά χιλιόμετρο για απόσταση άνω των "εκατόν πενήντα (150)" χιλιομέτρων.

2. Σε όλως εξαιρετικές περιπτώσεις και για αντιμετώπιση έκτακτων και επείγουσών αναγκών (φορολογικοί έλεγχοι, στελέχωση περιφερειακών αερολιμένων κατά τη θερινή περίοδο) μπορεί να καταβάλλεται ημερήσια αποζημίωση, καθώς και δαπάνες διανυκτέρευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 8 και 9 του παρόντος νόμου και για χρονικό διάστημα έως εβδομήντα (70) ημέρες συνολικά κατ' έτος για κάθε απόσπαση. Οι ημέρες αυτές καθορίζονται με κοινή απόφαση του αρμόδιου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών.

3. Οι αποσπώμενοι υπάλληλοι, οι οποίοι μετακινούνται από τον τόπο της απόσπασής τους για εκτέλεση υπηρεσίας, δεν δικαιούνται άλλη ημερήσια αποζημίωση και δαπάνες διανυκτέρευσης για το χρόνο που καταβάλλεται αποζημίωση λόγω απόσπασης.

4. Τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο έξοδα απόσπασης δεν δικαιούνται:

α. Οι αποσπώμενοι με αίτησή τους.

β. Οι υπάλληλοι, οι οποίοι παραμένουν στη θέση που αποσπάστηκαν, κατά παράταξη της αρχικής απόσπασης εφόσον έχουν εξαντλήσει το όριο των ημερών καταβολής σε αυτούς της σχετικής αποζημίωσης ή αποσπώνται πάλι μέσα σε έξι (6) μήνες στον ίδιο τόπο.

γ. Οι αποσπώμενοι από περιφερειακές υπηρεσίες στους Νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης, καθώς και από την περιφέρεια κάθε νομού στην έδρα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

5. Επιτρέπεται, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του παρόντος και του Υπαλληλικού Κώδικα, η απόσπαση υπαλλήλων στους χώρους λειτουργίας των καζίνο, για τον έλεγχο των επιχειρήσεων αυτών. Στους υπαλλήλους αυτούς εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 14:

1. Οι μετακινούμενοι λόγω μετάθεσης δικαιούνται:

α. Τα έξοδα μετακίνησης των ιδίων και των μελών της οικογένειάς τους.

β. Έξοδα μεταθέσεως.

2. Δικαιούται επίσης ο λειτουργός ή υπάλληλος εξόδων μετακίνησης των μελών της οικογένειάς του που τον ακολουθούν. Ως μέλη της οικογένειας νοούνται ο ή η σύζυγος, τα άγαμα τέκνα του μέχρι του 20ού έτους της ηλικίας τους συμπληρωμένου ή μέχρι του 25ου, εφόσον φοιτούν σε ανώτερα ή ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα ή σε περίπτωση σωματικής ή πνευματικής ανικανότητας ανεξαρτήτως ηλικίας, οι γονείς και των δύο συζύγων, εφόσον διαμένουν με τον υπάλληλο και συντηρούνται από αυτόν. Τα μέλη των οικογενειών των δημοσίων υπαλλήλων δικαιούνται να ταξιδεύουν στις ίδιες θέσεις με τους μετατιθέμενους υπαλλήλους.

3. Ο μετακινούμενος λόγω μετάθεσης δικαιούται τα έξοδα μετακίνησης αυτού και των μελών της οικογένειάς του, καθώς και ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) επί του ατομικού εισιτηρίου του.

Ο μετακινούμενος με ιδιωτικής χρήσης μεταφορικό μέσο, που ανήκει στον ίδιο ή σε σύζυγο, δικαιούται την προβλεπόμενη από το άρθρο 6 του παρόντος νόμου χιλιομετρική αποζημίωση.

Αν τα μέλη της οικογένειας του υπαλλήλου δεν συνταξιδεύουν, το αντίτιμο των εισιτηρίων τους βαρύνει το Δημόσιο, με την προϋπόθεση ότι αυτά μετακινούνται πριν παρέλθει χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των έξι (6) μηνών από την ημερομηνία μετακίνησης του υπαλλήλου.

4. Στον μετακινούμενο λόγω μετάθεσης παρέχεται βασικό ποσό εξόδων μετάθεσης, που ορίζεται σε τριακόσιες χιλιάδες (300.000) δραχμές για μετακίνηση που η συνολική χερσαία απόσταση από τον τόπο μετάθεσης είναι μέχρι "εκατό πενήντα (150)" χιλιόμετρα.

Το ποσό αυτό ισχύει και για μεταθέσεις στη νησιωτική Ελλάδα.

5. Το βασικό ποσό της προηγούμενης παραγράφου προσαυξάνεται, κατά περίπτωση, ως εξής:

A. Κατά 10%

Για κάθε μετακινούμενο μέλος της οικογένειας του υπαλλήλου, όπως αυτή ορίζεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

B. Κατά 50%

Για μεταθέσεις από, προς και μεταξύ των νομών Λέσβου, Χίου, Σάμου και Δωδεκανήσου.

Γ. Κατά 30%

Για μεταθέσεις από, προς και μεταξύ νήσων προβληματικής περιοχής κατηγορίας Α', όπως αυτές καθορίζονται με την κοινή απόφαση αρ.ΔΙΔΑΔ/Φ.50/265/29847/92 (ΦΕΚ 667 Β') των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών, πλην των αναφερομένων στην προηγούμενη περίπτωση (B).

Δ. Κατά 20%

Για λουπές, πλην των ανωτέρω περιπτώσεων, μεταθέσεις από νησί σε νησί, από την ηπειρωτική Ελλάδα στη νησιωτική και αντίστροφα, όταν χρησιμοποιείται θαλάσσιο μέσο μεταφοράς της οικοσκευής για περισσότερο από είκοσι (20) ναυτικά μίλια.

6. Όταν η συνολική χερσαία απόσταση για τη μεταφορά της οικοσκευής του μετατιθεμένου υπερβαίνει τα "εκατό πενήντα (150)" χιλιόμετρα, προστίθενται και διακόσιες (200) δραχμές ανά χιλιόμετρο, για την